

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Protocol d'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci del Ripollès

AJUNTAMENT DE SANT JOAN DE LES ABADESSES
Aquest document és una còpia simple del document electrònic original. Comprovi l'autenticitat del document a
<https://santjoandedesabadesses.emunicipis.ddgi.cat/OAC/ValidarDoc.jsp> - Utilitzi el 'Codi Segur de Verificació' que apareix a la
capçalera.

Consell Comarcal del Ripollès - Projecte (TD99_18)

Codi per a validació: F:IREO-B30BB-QN30M
Verificació: https://verificador.ripolles.cat/index.jsp?idioma=ca&codi_lop_entidad=
Document signat electrònicament des de la Plataforma Firmadoc-BPM de Aytos | Pàgina: 1/69.

Protocol d'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci del Ripollès

Barcelona, octubre del 2020

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Aquest protocol s'ha elaborat gràcies al Programa d'Assessorament a ens locals: Protocols de prevenció de violències masclistes i sexuals en l'oci nocturn de l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

Spora Sinergies SCCL

<http://www.spora.ws>

.....
C/ Floridablanca 146 3r 1ª. 08011. Barcelona

Tel. +34 93 532 66 66 | Fax +34 935 504 444

Imatge portada: @la.amarillista

Consultoria tècnica: Laura Bordera Iniesta

Sumari

BLOC I: INTRODUCCIÓ	5
1. Presentació	5
2. Objectius	6
3. Agents participants.....	6
BLOC II: MARC TEÒRIC	7
1. Marc conceptual	7
2. Marc normatiu	10
BLOC III: DIAGNOSI.....	12
1. Objectius	12
2. Metodologia.....	12
3. Principals resultats de la diagnosi	15
3.1. Incidència i perfil dels casos de violència sexual	15
3.1.1. Tipus de violències registrades	15
3.1.2. Identificació de les violències masclistes i sexuals	17
3.1.3. La resposta individual a les agressions.....	18
3.1.4. El masclisme i el tracte social als agressors	20
3.2. Els espais de festa com a espais d'intervenció.....	22
3.3. L'abordatge de les violències masclistes i sexuals	25
3.3.1. Estratègies de prevenció	25
3.3.2. L'abordatge de casos per part dels recursos existents	34
BLOC IV: ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS	39
1. Línies estratègiques i accions	39
1.1. Línies estratègiques	39
1.2. Accions.....	39
1.2.1. Línia 1: Compromís amb les dones i persones LGTBIQ+	40
1.2.2. Línia 2: Agents en l'abordatge de les violències sexuals	42
1.2.3. Línia 3: Eines i mecanismes en l'abordatge de les violències sexuals	46
1.2.4. Línia 4: Construcció d'espais d'oci amb mirada feminista.....	51
2. Protocol d'actuació per casos de violència sexual als espais públics d'oci	54
2.1. Abast del protocol.....	54
2.2. Principis del protocol	54
2.3. Rol dels diferents agents.....	55
2.3.1. Agents presents als espais d'oci.....	55
2.3.2. Agents externs a l'espai d'oci	58

2.4.	Circuits d'actuació	60
2.4.1.	Indicacions pel conjunt de la ciutadania	60
2.4.2.	Indicacions per agents que formen part de l'organització de l'esdeveniment (barres, tècniques, voluntariat del Punt Lila i control d'accessos)	63
2.4.3.	Indicacions pel personal professional dels Punts Liles	64
2.4.4.	Indicacions pels cossos de seguretat i serveis sanitaris	66
ANNEX.....		68
1.	Glossari de conceptes.....	68
2.	Consideracions a l'hora d'elaborar una estratègia comunicativa pel protocol	69

NO REQUEREIX
SIGNATURES

BLOC I: INTRODUCCIÓ

1. Presentació

L'existència de violències sexuals és una qüestió que preocupa el Consell Comarcal del Ripollès. Ja siguin a la llar, en espais públics o a les zones d'oci, cal abordar aquestes conductes. En aquest sentit, l'aportació econòmica derivada del Pacte d'estat contra la violència de gènere va permetre, el 2019, dur a terme diferents actuacions en el marc de la campanya "No toquis la pera". Es tractava de formacions, punts liles i dinàmiques de gènere, entre altres, per poder afrontar aquesta problemàtica d'una manera transversal i multidisciplinari.

Paral·lelament, l'Agència Catalana de la Joventut va escollir el Ripollès com a territori per desenvolupar un protocol d'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci del Ripollès. El fet d'haver dut a terme aquesta campanya de sensibilització, haver treballat amb entitats, comissions de festes i consistoris, va fer pensar que el pas següent podia ser la redacció d'aquest protocol. Aquesta era una demanda que també s'havia posat de manifest per part de la Taula de Salut Jove del Ripollès en les seves reunions anuals.

Aquest document pretén ser una guia que orienti la pràctica professional de tots els i les tècniques de la comarca que treballen l'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci. És fruit dels debats que han permès construir aquest marc comú d'actuació i tenir criteris consensuats, que possibilitin el disseny d'intervencions conjuntes i coordinades.

A banda d'això, cal sumar-hi els canals de comunicació i la voluntat de comprendre entre els diferents agents implicats una mateixa visió cap a les violències masclistes i així, fer un pas més en l'abordatge d'aquest tipus de violència.

Per últim, cal agrair la col·laboració de tots els serveis i la societat civil que, durant tot el procés d'elaboració del protocol, han apostat per la iniciativa i l'han dotat de temps i de contingut. Així mateix, també és necessari agrair a l'Agència Catalana de la Joventut l'assessorament i el suport tècnic, en aquest cas facilitat a través de la consultoria social Spora Sinergies SCCL.

Consell Comarcal del Ripollès.

2. Objectius

El present document és una eina que persegueix com a **objectiu general** dissenyar estratègies d'intervenció articulades amb el conjunt d'actors locals per tal de prevenir i intervenir davant les violències sexuals als espais públics d'oci. Com a **objectius específics** es proposa:

- Abordar les violències masclistes, i concretament les sexuals, des de la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació a través d'un protocol d'actuació.
- Generar un consens entre la ciutadania, la societat civil i l'administració pública sobre la manera en què s'aborda la problemàtica de les violències sexuals als espais públics d'oci a través un procés participatiu.
- Complementar les eines existents a nivell municipal per abordar les violències masclistes als espais públics d'oci amb el disseny d'accions específiques.
- Posar en marxa una resposta coordinada a les violències sexuals als espais públics d'oci, tenint en compte els diferents contextos en què es poden donar, articulada en un circuit d'intervenció.
- Articular espais públics d'oci sota la perspectiva feminista per tal d'oferir seguretat i llibertat a totes les persones que el gaudeixen, a través la formació i sensibilització dels agents clau.

3. Agents participants

L'elaboració d'aquest Protocol ha estat possible gràcies a la figura del Grup Motor, un òrgan cerat ad hoc compost per figures tècniques i de la societat civil implicades en l'abordatge de les violències sexuals als espais públics d'oci. Des d'aquest s'han elaborat les estratègies participatives pel desenvolupament de la diagnosi, així com també les diferents accions i circuits d'actuació suggerits per la implementació del protocol. El Grup Motor ha comptat amb persones representants de les següents institucions i organitzacions:

- ASIR Ripollès
- Grup d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra
- Hospital de Campdevàrol
- Joventut del Ripollès (Consell Comarcal del Ripollès)
- Joventut Ripoll (Ajuntament de Ripoll)
- Joventut Vall del Freser (Consell Comarcal del Ripollès)
- Joventut Vall del Ter (Consell Comarcal del Ripollès)
- La Sarja Feminista
- Programa Salut i Escola (Institut Català de la Salut)
- SIAD / SAI (Consell Comarcal del Ripollès)

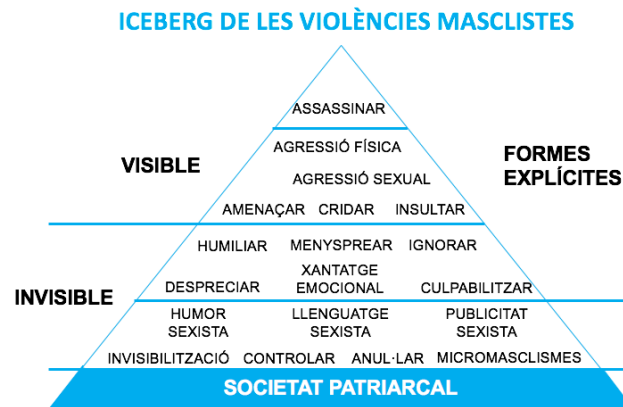
BLOC II: MARC TEÒRIC

1. Marc conceptual

Les violències masclistes

La *Llei 5/2008, de 21 de juliol, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*, defineix la violència masclista com aquella que 's'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat'. El sistema de relacions de poder del qual es parla aquí és el sistema patriarcal, el qual alimenta un seguit de conductes, actituds, i pensaments que sovint es manifesten de manera violenta, ja sigui en l'àmbit públic o privat, i entre persones conegudes o desconegudes. No obstant, existeix en un seguit d'estereotips associats a les violències masclistes que les associen a aquelles formes més explícites i cruentes (com són l'agressió física o l'assassinat) que invisibilitza les seves manifestacions més subtils, i les normalitza socialment. Aquesta assimilació de cretes formes de violència masclista són les que permeten l'escalada de violència cap aquelles manifestacions més visibles, com es representa a la següent figura.

Figura 1. Iceberg de les violències masclistes.

Però no només existeix una invisibilització de certes pràctiques de violència masclista, sinó també la forma en la que aquesta s'expressa. Segons l'anterior citada *Llei 5/2008, de 21 de juliol, del dret de les dones a eradicar la violència masclista*, les violències masclistes es classifiquen en quatre formes de manifestació, que es produeixen en quatre àmbits:

Formes	Àmbits
Física	Parella o exparella
Psicològica	Família
Sexual	Laboral
Econòmica	Social o comunitari

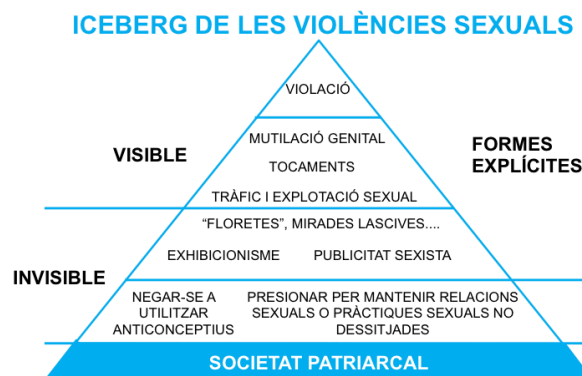
Així, la violència sexual es considera que és una de les manifestacions de violència masclista més estesa, al mateix temps que és de les més invisibilitzades i assumides socialment. Un fet que queda reflectit a l'informe diagnòstic d'aquest document, aterrat amb exemples i casuístiques pròpies que es donen a la comarca del Ripollès.

Les violències sexuals.

Les violències sexuals queden definides per la *Llei 5/2008, del 21 de juliol, del dret de les dones a eradicar la violència masclista com 'qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i l'imposició, per mitjà de violència, d'intimidació, de prevalença o de manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona o la menor una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu'.*

Així com les violències masclistes se sostenen en la base d'una societat patriarcal, en el cas de les violències sexuals, aquest sistema de relacions de poder es tradueix en la cultura de la violació, on la societat normalitza, excusa, tolera inclús perdona les violències sexuals, i al mateix temps, en culpabilitza a les víctimes i les qüestiona. D'aquesta manera, existeixen multitud de manifestacions de violències masclistes que la societat ha interioritzat i perpetuat al llarg del temps i que no han estat considerades com a tals fins a dia d'avui: comentaris del tipus 'floreteres', insistència en peticions per mantenir relacions sexo-afectives, tocaments sense consentiment, o persecucions en són alguns exemples que incrementen l'escalada de violència cap a formes més explícites (figura 2).

Figura 2. Iceberg de les violències masclistes.

Les dades més recents respecte aquesta problemàtica comencen a descobrir la realitat a la qual la societat s'enfronta. D'aquesta manera, les denúncies comptabilitzades per delictes d'abús sexual a l'estat espanyol són majors que aquelles relatives les d'organitzacions i grups criminals,

o contra els drets de les persones treballadores. En aquest sentit, la denúncia per situacions de violència sexual mostren una tendència a l'alça any rere any, havent arribat a una xifra rècord el 2019 amb un registre de 15.338 delictes contra la llibertat sexual a tot l'estat segons el Ministeri de l'Interior. A Catalunya, des del Departament d'Interior, per aquest mateix any, es van registrar 1.531 denúncies per abús i 967 per agressió sexual, unes estadístiques que, lluny de mostrar-nos la realitat de les violències sexuals, ens indiquen que la por de començar a parlar i actuar vers aquest tema s'ha començat a esquinçar.

L'espai públic i la lògica patriarcal

La tradicional divisió de gènere del treball, consolidada a través de la revolució industrial i la construcció de les ciutats modernes, ha confinat les dones a les llars, associant-les amb el treball domèstic i de cures, i els homes a l'esfera pública, associant-los amb el treball productiu i el lideratge sociopolític. Des d'aleshores, l'espai públic ha estat l'escenari on els homes han desenvolupat la seva activitat quotidiana: la feina, les relacions socials, la política... transitant-lo amb llibertat i en qualsevol moment, tant de dia com de nit. Tanmateix, per a les dones, l'espai públic ha representat un escenari completament diferent. Les normes socials han establert que, a l'espai públic, les dones havien de ser-hi acompanyades d'un home -ja sigui del pare, del marit, del germà o del fill-, reforçant així el domini masculí de la vida pública. Les dones que, per contra, no seguien aquest mandat i no disposaven de l'autoritat masculina que les acompanyés, eren considerades "dones públiques", és a dir, treballadores del sexe.

La transgressió i el qüestionament d'aquest mandat de gènere ha estat penalitzat a través del menyspreu i la mala reputació però també de l'abús i la violència. Al seu torn, les agressions vers les dones que feien ús de la seva llibertat han funcionat com un missatge adoctrinador per a la resta, mostrant les conseqüències del que podia passar si no se seguia la bona moral.¹

Així ho recull també el Comitè CEDAW (2017) al afirmar que, les violències masculistes, incloent-hi les violències sexuals als espais públics, estan arrelades a "la ideologia del dret i el privilegi dels homes respecte les dones, les normes socials relatives a la masculinitat i la necessitat d'afirmar el control o el poder masculins, imposar els papers assignats a cada gènere o evitar, descoratjar o castigar el que es considera un comportament inacceptable de les dones".

Aquest relat segueix impregnant bona part de l'imaginari social associat a l'espai públic i durant la nit s'accentua encara més. Els homes, exercint el seu rol de gènere, segueixen fent un ús dominant de la vida pública. Les dones, però no només elles, segueixen sentint-se vulnerables i exposades a situacions indesitjades per fer ús de la seva llibertat. Al seu torn, el pes de la moral i les connotacions negatives associades a aquesta imatge de "dona pública" han portat a les dones a viure situacions de violència sexual en silenci i amb culpa, sentint-se responsables de la situació viscuda. Val a dir que l'estructura social patriarcal, a través dels mitjans de comunicació i del sistema judicial, ha reforçat la normalització de la violència sexual i la culpabilització de les dones.

Ens trobem en un moment de presa de consciència col·lectiva d'aquest tipus de situacions, de trencar el silenci i assenyalar els mecanismes que perpetuen la coerció a la llibertat de les dones. Una mostra d'això en són els recents estudis que comencen a posar el focus en les violències sexuals i l'espai públic, problematitzant aquest tipus de situacions més enllà de l'àmbit del maltractament o de la relació de parella, àmbits amb els que sovint s'ha vinculat la violència vers les dones.

¹ Entrevista a Nerea Barjola (21/03/2018): Revista Pikara [en línia]. <https://www.pikaramagazine.com/2018/03/barjola-alcasser/>

2. Marc normatiu

Existeix un ampli ventall de drets i mesures d'àmbit internacional, estatal, i autonòmic que aborden les violències sexuals, tal i com s'exposa a continuació.

Marc internacional

La [Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona](#), proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, el 20 de desembre de 1993, reconeix per primera vegada que la *violència contra les dones constitueix una violació dels drets humans i llibertats fonamentals* i dóna un primer concepte que inclou la violència física i psíquica i altres classes de maltractaments.

La [Declaració de Beijing](#), de 1995, sorgida de la IV Conferència Mundial de les Nacions Unides sobre les Dones, reconeix per primera vegada que les causes de la violència són estructurals i defineix la "violència de gènere" com l'expressió "violència contra les dones": significa qualsevol acte de violència basat en el gènere que té com a resultat, o és probable que tingui com a resultat, uns danys o patiments físics, sexuals o psicològics per a les dones, incloent-hi les amenaces dels esmenats actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant en la vida pública com en la privada (Article 113).

La [Recomanació 35 \(2017\) del Comitè CEDAW](#) (Nacions Unides) atorga orientació als estats membres sobre l'abordatge de les violències masculistes en les diferents formes que es manifesta, ja sigui en l'espai públic o privat, tant en matèria de prevenció com en d'atenció.

El [Conveni d'Istanbul](#), sobre la prevenció i lluita contra la violència contra les dones, ratificat per l'estat espanyol al 2014, interpel·la als estats a respondre a la seva obligació amb establir mesures de protecció i abordatge de les violències masculistes. A l'article 36 incideix de manera específica sobre les violències sexuals.

La Resolució del Parlament Europeu, del setembre de 1997, coneguda com a "[Tolerància zero davant la violència contra les dones](#)", desenvolupada l'any 1999; i la decisió marc del Consell d'Europa, del 15 de març de 2001, sobre l'estatut de la víctima en el procés penal, que assenyala la importància d'evitar els processos de victimització secundària i la necessitat de serveis especialitzats i d'organitzacions de suport a la víctima.

Marc estatal

Els delictes contra la llibertat sexual de les persones queden recollits al [Codi Penal](#) (amb les reformes de 2010 i 2015)² espanyol, concretament als articles 178 i 181, on es distingeixen diferents tipologies de delictes en funció de la definició que aquest instrument recull de són les agressions, els abusos sexuals, l'assetjament sexual i l'exhibicionisme. També recull en altres articles l'*stalking* o l'*upskirting* com altres pràctiques que coarten la llibertat i la indemnitat sexual de les persones.

La [Llei orgànica 3/07, de 22 de març, per a la igualtat efectiva entre homes i dones](#), suposa una innovació quant a la prevenció de conductes discriminatòries, que vulneren el principi d'igualtat en qualsevol àmbit: violència de gènere, discriminació salarial, discriminació en les pensions, presència de les dones en llocs de responsabilitat política, conciliació de la vida personal i laboral i altres.

² A l'actualitat existeix una proposta de reforma del Codi Penal referent als delictes sexuals que està pendent d'aprovació.

La [Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana](#), fa referència a totes aquelles conductes no sancionables pel codi penal a l'article 37.5, on considera una infracció lleu 'la realització o incitació a la realització d'actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexual, o l'execució d'actes d'exhibició obscena, quan no constitueixin infracció penal'.

[Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost](#), de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere, que introdueix modificacions legislatives en la LO de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, la Llei de bases de règim local i en el Codi Civil, principalment.

Marc autonòmic

A l'[Estatut d'Autonomia de Catalunya](#) es fa referència al dret de les persones a viure lliures de discriminacions, maltractaments i en un entorn segur que li permeti el seu desenvolupament personal. Ir que s'afrontin de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori i, així mateix, estableix el deure de fomentar el reconeixement del paper de les dones en els àmbits cultural, històric, social i econòmic i el de promoure la participació dels grups i les associacions de dones en l'elaboració i l'avaluació de les esmentades polítiques. A més, l'article 153 aborda les polítiques de gènere disposant que correspon a la Generalitat la competència exclusiva de la regulació de les mesures i els instruments per a la sensibilització sobre la violència de gènere i per detectar-la i prevenir-la, i també la regulació de serveis i recursos propis destinats a aconseguir una protecció integral de les dones que han patit o pateixen aquest tipus de violència.

La [Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista](#) és la primera llei integral d'àmbit nacional que regula aquesta qüestió a Catalunya, i que marca el camí per a l'erradicació de la violència masclista i la remoció de les estructures socials i dels estereotips culturals que la perpetuen. Reconeix les dones com a subjectes de dret, i obliga els poders públics a condemnar la violència contra les dones i a aplicar polítiques amb aquesta finalitat.

La [Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives](#), considera una infracció greu permetre l'accés a espais oberts al públic a persones que exhibeixin símbols que incitin a la violència, al racisme o la xenofòbia (article 48.i).

La primera llei autonòmica adreçada a les persones lesbianes, gais, bisexuals transgènere i intersexuals és la [Llei 11/2014 per garantir els drets LGTBI i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia](#). En aquesta s'estableixen les bases reguladores per garantir els drets d'aquest col·lectiu així com per evitar situacions de discriminació i violència. A l'article 26 es fa referència al dret d'admissió de titulars d'espais oberts al públic a persones que tinguin conductes discriminatòries o portin símbols que incitin a la discriminació i la violència a les persones LGTBI.

A la [Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes, en relació a la contractació i els ajuts públics](#) (articles 1 i 11), s'insta les administracions a incloure la perspectiva de gènere en la concessió de subvencions i ajuts públics, així com efectuar-ne la retirada en cas d'incompliment d'aquesta o de portar a terme activitats discriminatòries per motius de gènere.

BLOC III: DIAGNOSI

1. Objectius

L'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci és una problemàtica social que cal abordar en totes les esferes de la societat. Així, les administracions, com és el cas del Consell Comarcal del Ripollès, estan fent esforços per poder implementar accions que permetin prevenir-les i tractar-les. No obstant, per poder implementar polítiques eficients i eficaces és necessari conèixer, primerament, la realitat del territori. És per això que el *Protocol comarcal d'abordatge de les violències masculistes del Ripollès* consta d'una diagnosi que serveix de punt de partida per poder pensar i engegar aquestes iniciatives. Per tant, el document aquí present persegueix els següents objectius:

- Mostrar quins són els aspectes més significatius de la realitat de les violències sexuals al territori.
- Recollir les veus de diferents agents de la societat ripollesa per poder abordar les violències sexuals des de diferents òptiques.
- Detectar les diferents necessitats del territori pel que fa a l'abordatge de les violències sexuals.
- Establir un punt de partida que orienti al Grup Motor (GM) en la definició de línies estratègiques i accions a impulsar.

2. Metodologia

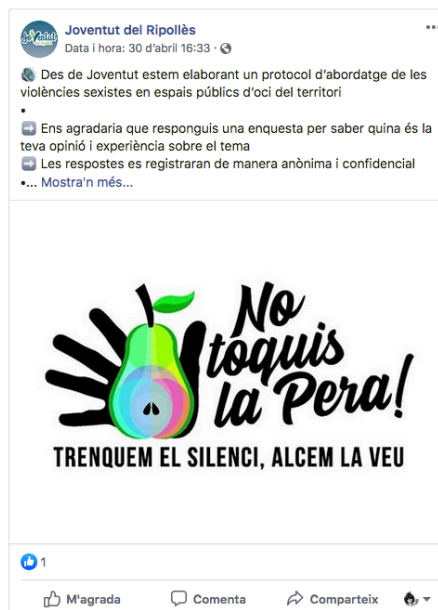
Per a l'elaboració d'aquesta diagnosi s'han fet servir fonts d'informació qualitatives i quantitatives. **L'estudi quantitatiu** s'ha basat principalment en els resultats d'una **enquesta on-line** sobre les vivències de les violències sexuals als espais d'oci i que va ser consensuada pel GM. Aquesta tenia l'objectiu de fer un sondeig sobre les tendències generals del territori. Per tant, no pretenia arribar a plasmar una mostra de població estadísticament representativa, així com tampoc extreure conclusions generalitzables i universals pel conjunt de la població. L'enquesta ha estat el tret de sortida del treball de camp realitzat per la diagnosi. Així, ha sigut a través de l'anàlisi dels resultats obtinguts que s'ha orientat l'estudi qualitatiu, tant pel que fa als continguts a preguntar com per a l'elecció de la mostra de població.

La distribució de l'enquesta es va fer a través dels següents canals telemàtics:

- Correu electrònic a les direccions dels centres educatius de secundària del Ripollès i les respectives AFAS.
- Correu electrònic a les entitats de la comarca.
- Xarxes socials de les diferents seccions territorials del Departament de Joventut del Ripollès.
- Contactes de l'entitat feminista La Sarja.
- A través del web del Consell Comarcal del Ripollès.

La mostra de població que ha contestat l'enquesta ha estat de 331 persones. No obstant, només un 60% d'aquestes han respòs totes les preguntes del formulari, mentre que la resta ho ha fet parcialment. Tot i així, aquestes enquestes també s'han tingut en consideració per tal de no perdre informació interessant per l'estudi.

Per a l'**anàlisi qualitatiu** s'ha estudiat la informació obtinguda a través de tres tècniques de recollida de dades: l'anàlisi documental, grups focals i entrevistes semiestructurades. Per l'**anàlisi documental** s'han revisat els següents materials:

- Materials de difusió de la campanya 'No toquis la Pera! Trenquem el silenci, alcem la veu'.
- Dossier de presentació de l'Oferta de Dinàmiques i Tallers de Gènere oferts als diferents cursos d'educació secundària obligatòria des de l'Oficina Jove del Ripollès.
- Informe Punt Lila de Carnestoltes de Ripoll.
- Pla Local de Joventut de Ripoll 2016-2019.
- Informe de Punt Lila de la Festa Major de Camprodon 2019.
- Informe de Punt Lila del Festival Inspira't de Ripoll 2019.
- Informe de Punt Lila de la Festa Major de Ribes de Freser 2019.
- Informe de Punt Lila de la Festa de Sant Eudald de Ripoll 2019.
- Informe de Punt Lila de la Festa Major de Vallfogona 2019.
- Informe de Punt Lila de la Festa Major de Sant Joan de les Abadesses 2019.
- Informe de Punt Lila del Carnestoltes de Ripoll 2019.
- Memòria 2018 del Consorci de Benestar Social del Ripollès.
- Presentació del Projecte 'Taula de Salut Jove Comarcal i de Gènere 2018/2019'.
- Reglament de Règim Intern del Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD).
- Acta de la Reunió Taula Jove de Salut Comarcal del 19/03/2019.
- Acta de la Reunió Taula Jove de Salut Comarcal del 15/10/2019.
- Pla Comarcal de Dones del Consell Comarcal del Ripollès.
- Programació cultural de les Festes Majors dels següents municipis al 2019: Campdevànon, Campelles, Camprodon, Gombrèn, Llanars, Molló, Ogassa, Pardines, Planoles, Queralbs, Ribes de Freser, Ripoll, Sant Joan de les Abadesses, Sant Pau de Segúries, Setcases, Tosses i Vallfogona del Ripollès.
- Programació cultural dels festivals Inspira i Clownia.

Inicialment, s'havia previst la realització de tres grups focals per la recollida d'informació d'aquesta diagnosi. No obstant, degut als imprevistos sorgits arrel de la pandèmia del Covid 19 i les dificultats derivades de l'estat d'alarma pel seguiment normal de la feina de les diferents persones membres del Grup Motor, només s'ha pogut realitzar un grup focal, i els altres dos s'han substituït per dues entrevistes semiestructurades. Les diferents persones que han participat d'aquestes dinàmiques han estat:

- **Grup focal (GF)** de persones que formen part de l'organització d'esdeveniments culturals dels següents col·lectius:
 - Àrea de joventut de l'Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.
 - Comissió de festes de Campdevàrol.
 - Comissió de festes de Queralbs.
 - Comissió de festes de Ribes de Freser.
- Pel que fa a les **entrevistes semiestructurades**, aquestes s'han realitzat a les següents persones:
 - Entrevista 1: Representant de la Taula LGTBI del Ripollès (E1).
 - Entrevista 2: equip del Servei d'Informació i Atenció a la Dona del Ripollès (E2).

Val a dir que en el projecte es contemplava una tercera entrevista però que, a conseqüència de les circumstàncies actuals, va resultar impossible de convocar amb el perfil requerit.

Finalment, per aquesta part de l'estudi també s'han tingut en compte les diferents informacions extretes de la **sessió exploratòria** que es va a portar a terme amb el Grup Motor a l'inici del procés d'acompanyament per l'elaboració del protocol.

3. Principals resultats de la diagnosi

En aquest bloc es recullen els principals resultats de la diagnosi sobre les violències sexuals al Ripollès. Aquest consta de tres capítols: el primer és un descriptiu de les característiques de les violències sexuals que es donen als espais d'oci, que servirà per comprendre quin tipus de situacions s'han d'abordar; el segon fa referència als espais d'oci on es creu que caldria establir accions de manera prioritària; i finalment, l'últim fa referència a com s'està abordant aquesta problemàtica des del punt de vista de la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació, i de quina manera es pot millorar. D'aquesta manera, el relat que es desprèn d'aquest informe busca respondre a les següents qüestions:

- *Què està passant?*
- *On està passant?*
- *De quina manera ho estem abordant i com es pot millorar?*

Donat que aquesta diagnosi ha de ser una eina pràctica per a l'elaboració del protocol i el seu pla d'acció, al final de cada un d'aquests capítols es llistaran les diferents necessitats que es desprenen de la realitat descrita a cada punt, que s'hauran treballar en la propera sessió amb el Grup Motor.

3.1. Incidència i perfil dels casos de violència sexual

En aquest capítol es farà un descriptiu de com es manifesten les violències sexuals als diferents espais d'oci del Ripollès, com s'identifiquen per part qui les viu o les presencia, quin és el tracte que es dona als homes que cometen les agressions, i quin tipus de reaccions individuals es donen quan aquestes succeeixen.

3.1.1. Tipus de violències registrades

L'enquesta online ha estat contestada per un gran volum de persones joves. De fet, el 39% de les persones enquestades tenien 18 anys o menys, i el 34% entre 19 i 29 anys. Del total de la població enquestada, gairebé tres quartes parts (el 71%) eren persones que s'identificaven com a dones, un 28% eren homes, i un 1% persones no binàries. Tenint en compte aquesta mostra de població, els resultats de l'enquesta mostren que el 60% del les persones que l'han respòs han viscut, en els darrers 5 anys, algun tipus d'agressió masculista (sovint manifestant-se de diverses formes) en algun dels espais de festa que s'esmentaven³.

Al gràfic que es mostra a continuació (Gràfic 1) es pot veure les diferents categories de violències que es contemplaven al qüestionari. Els resultat d'aquesta pregunta s'ha filtrat per veure les respostes de les persones no binàries i les dones per tal de distingir les agressions masculistes d'altres tipus d'agressions. Aquest fet es dona perquè s'ha detectat que hi ha un gran volum d'homes que ha contestat que, o bé no havien patit cap tipus d'agressió, o feien referència a baralles i no a agressions masculistes. Tot i que això permet visibilitzar certs tipus d'agressions de manera més clara, fa que no es puguin visualitzar les viscudes per homes amb identitats i expressions de gènere no cisheteronormatives, les quals representen un 3% del total de les registrades en aquest estudi.

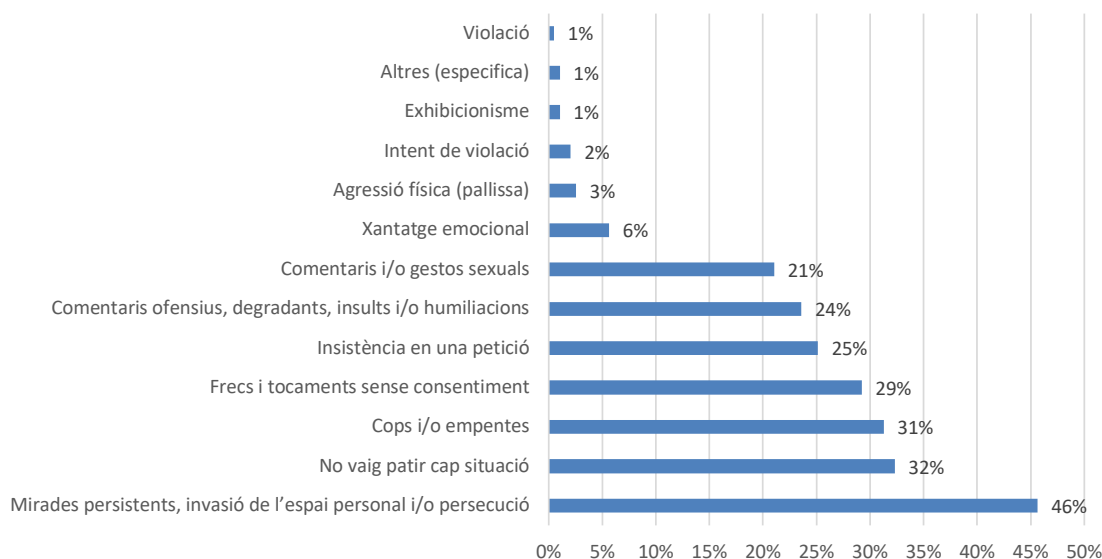
³ Les festivitats a les que es feia referència a l'enquesta eren totes les festes majors dels diferents municipis de la comarca i els tres festivals d'arts escèniques que s'organitzen al Ripollès (Clownia, RocaFest i Inspira).

Com es pot observar, el major volum d'agressions viscudes són aquelles que no es podrien sancionar penalment (encara que sí per la via administrativa) i que són les que estan més normalitzades als entorns socials i festius: mirades persistents, invasió de l'espai, persecució, cops i empentes, freds i tocaments sense consentiment o insistència en una petició, en són alguns exemples. Aquesta gràfica coincidiria amb el relat expressat a les entrevistes realitzades, on s'explica que aquest tipus d'agressions són freqüents i comuns als espais de festa, tant per les dones que hi assisteixen com inclús per les professionals que hi treballen darrere les barres.

Gràfic 1. Alguna vegada que has estat en alguna de les anteriors festivitats, has patit alguna de les següents situacions? Multiresposta. Control per sexe dona i no binari (n=195)

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

Pel que fa a les agressions lgtbifòbiques, des de la Taula LGTBI es considera que també les persones d'aquest col·lectiu viuen aquest tipus de discriminacions, sobretot en forma de comentaris ofensius, degradants o humiliacions.

'El típic senyor cis hetero que et dona la xapa i es posa amb tu pel teu aspecte dient-te que mai li agradaràs a una noia perquè no tens penis, o 'no pot ser que siguis un tio perquè em sento atret per tu' (E1).

Tot i que des del SIAD també es considera que aquest tipus de situacions són una realitat als espais de festa, no coincidiria amb el perfil de casos que els arriba i atenen al servei. L'absència de registre d'agressions d'aquest perfil també es constata en els informes dels diferents punts liles revisats per aquest estudi, on es relata que la tasca realitzada per les professionals que hi treballaven va ser principalment de sensibilització. La incoherència que es desprèn entre les dades de l'enquesta i el perfil de casos que arriben als serveis especialitzats és quelcom que s'abordarà en els següents capítols.

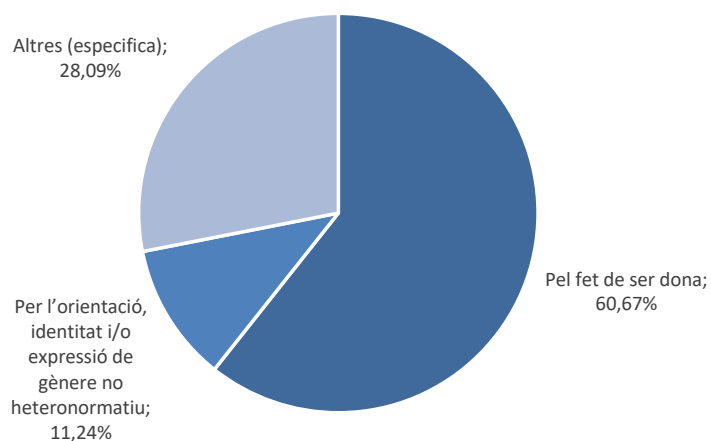
3.1.2. Identificació de les violències masclistes i sexuals

A l'hora de preguntar a les persones enquestades quin era el motiu pel qual es va viure l'agressió, la majoria de respostes fan al·lusió a una situació de desigualtat i discriminació cap a les dones i les persones no-cisheteronormatives (Gràfic 2). En aquest sentit, es podria dilucidar que existiria cert grau de consciència sobre les opressions que viurien les dones i persones LGTBI als espais festius. No obstant, no és possible explicar si aquesta consciència ja era present en el moment de viure l'agressió, o bé ha estat fruit d'una reflexió posterior que ha permès prendre consciència sobre les diferents violències que es viuen als espais festius i que tendim a normalitzar, tal com apunta una de les persones entrevistades al grup focal realitzat:

'No som prou conscients a vegades que hi ha moltes coses que són violència sexista. Som conscients del que ens ha passat, però com que ens ha passat moltes vegades i no hem pogut expressar-ho o no hem tingut un espai on dir-ho o s'ha silenciada, ens hem acostumat a que ens passi i no dir res. Això també ho hem de treballar' (GF).

En aquest sentit es remarca la necessitat de generar registres d'agressions perquè es pugui donar una visió realista de les situacions de violència que es donen als espais festius. Es creu que les violències sexuals només són visibles en els casos més extrems i minoritaris, com són les violacions, però que no són un reflex de tot allò que passa a la realitat. Això porta a que es vegi aquesta problemàtica com a quelcom esporàdic i no com un fet habitual. D'aquesta manera, es normalitzen i s'interioritzen les agressions sexuals com a elements quotidians de les dinàmiques de festa. Aquesta banalització de certes formes de violència, al mateix temps, comporta una manca de consciència a l'hora d'identificar-les i d'apuntar la culpabilitat dels agressors (aspecte en el qual es profunditzarà més endavant). Una exemplificació d'aquest argument és que, a la categoria 'altres' (28%) fins un 44% de les respostes incloses en aquesta categoria, feien al·lusió a situacions de violència masclista no identificades. És a dir, es trobaven altres tipus de justificacions d'aquelles conductes, tals com: 'perquè havia begut massa', 'perquè aquell noi és un imbècil', o simplement 'no sé perquè ho va fer'.

Gràfic 2. Motiu pel qual es creu que va ser víctima de l'agressió
(n=178)

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

Aquesta necessitat de visibilització de les violències, i consegüent sensibilització de la societat, ja quedaria reflectida al Pla Comarcal de Dones del Ripollès a la línia estratègica 3 amb les següents accions:

- 6.3.1 Publicar i difondre periòdicament les dades comarcals que permetin fer visibles les diferents formes de violència contra les dones (denúncies, consultes, acollides, sentències judicials, etc.), a través dels mitjans de comunicació i dels serveis públics⁴.
- 6.3.2. Difondre materials monogràfics sobre els diferents tipus de violència.

3.1.3. La resposta individual a les agressions

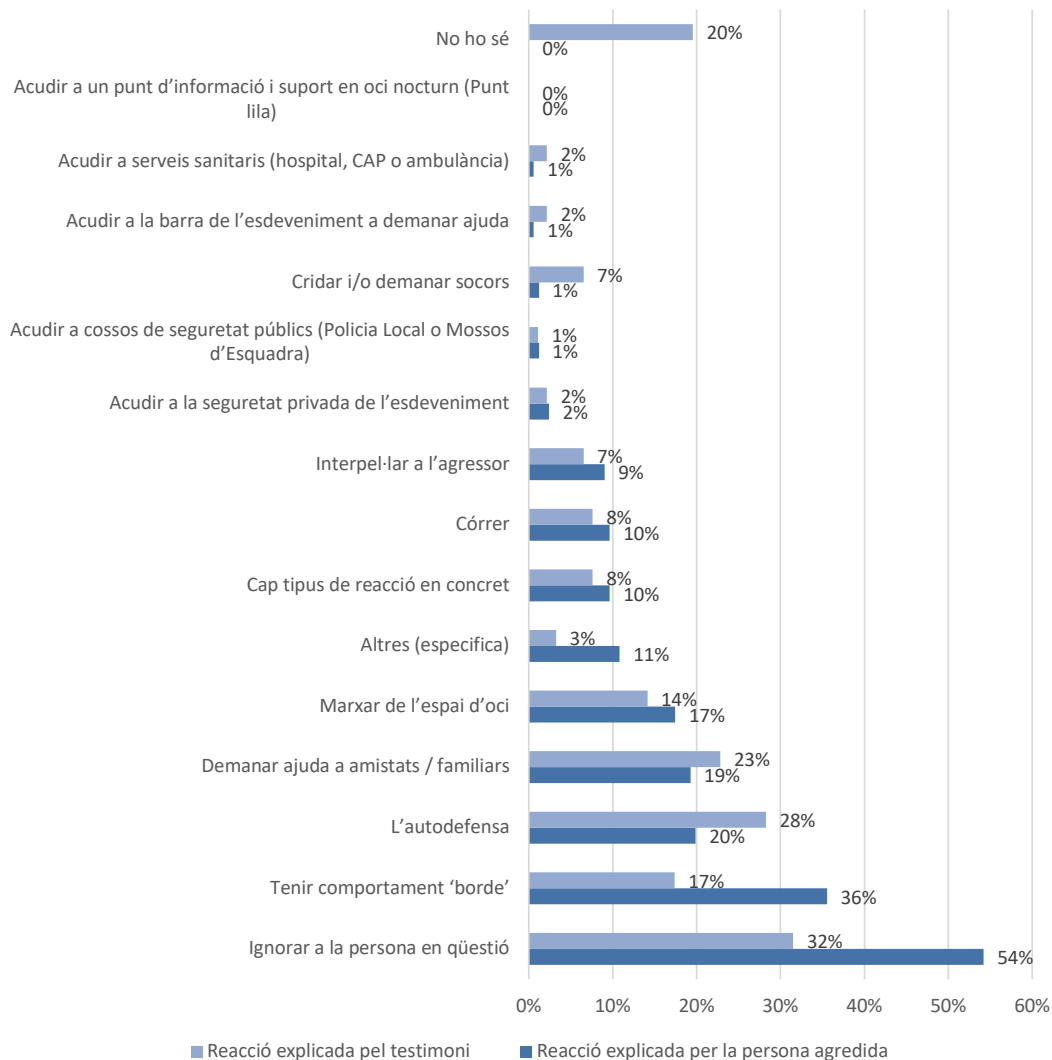
Davant les situacions d'agressió viscudes per les persones que han contestat l'enquesta, s'han donat diversos tipus de reacció per part de la persona agredida, tal com es mostra al gràfic 3. Aquestes es podrien dividir en dos subgrups:

- I. **Respostes autogestionades.** Serien aquelles en les que la persona que viu l'agressió hi fa front sense comptar amb ningú més. Com es pot apreciar a través dels resultats de l'enquesta, aquesta seria el tipus de reacció més habitual i que inclouen: ignorar a la persona, tenir un comportament hostil, l'autodefensa, marxar de l'espai d'oci, interpel·lar a l'agressor o córrer. El fet a recalcar en aquest grup de respostes és que, en un gran volum de casos, aquestes no estarien sent accions reparadores per la persona que ho viu, com poden ser ignorar a la persona, o inclús haver de marxar de l'espai d'oci. D'altra banda, moltes d'aquestes reaccions estarien deixant impune a la persona agressora.
- II. **Respostes en les que es demana assistència o ajuda per afrontar-la.** Aquestes serien les categories de resposta més minoritàries, sobretot en cas de l'assistència professional. Només el fet de demanar ajuda a amigats i/o familiars seria un tipus de resposta habitual, però que en tot cas, implica la gestió de la situació des de l'esfera dels cercles propers privats.

⁴ A l'Annex 2 s'esmenen un seguit de consideracions a tenir en compte a l'hora de comunicar públicament casos de violència sexual.

Gràfic 3. Reaccions de l'agressió de la persona agredida (n=166)

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

Aquests resultats seguirien en la línia de l'apartat anterior en el que s'exposa que, a pesar que es considera que les violències sexuals és un fenomen quotidià als entorns festius, no s'estaria comptabilitzant la seva veritable la dimensió perquè les diferents situacions no estan arribant als serveis encarregats de registrar-les.

L'explicació que es dona a aquest fet a les entrevistes realitzades gira entorn a tres causes. Per una banda, està la **normalització d'aquest tipus d'agressions** i la manca de consciència a l'hora d'identificar-les, tal com s'ha expressat anteriorment. Una normalització que també passa per entendre-les, segons l'imaginari patriarcal, com una qüestió personal i no com una problemàtica social. Aquest aspecte també quedaria recollit al informe del punt lila instal·lat a la Festa Major de Camprodon 2019.

En segon lloc, s'al·ludeix a una **manca d'informació** sobre les possibilitats d'actuació existents davant aquest tipus de situacions. Tot i que des del SIAD es considera que, amb el temps, aquest

servei està sent més conegut i reconegut per l'atenció de les violències masclistes arreu del territori, encara es veu necessari fer més difusió de la seva existència i de les possibilitats que ofereix, tal com s'apunta als informes dels punts liles de la Festa Major de Camprodon 2019, el Festival Inspira 2019 i el Carnaval de Ripoll 2019. A més, des d'aquest servei es creu que manca informar a la població sobre els procediments i circuits possibles a seguir, la qual cosa immobilitza a les víctimes a l'hora d'actuar. Així, es creuria oportú incloure a les campanyes de sensibilització informació referida a com actuar en cas d'agressió i quines són les opcions que poden triar les persones agredides.

'Hi ha la idea que la única opció és la denúncia i hi ha moltes coses més a fer. S'ha de poder informar també de les opcions' (E2).

Aquest argument també s'aplicaria als punts liles com a espais on reportar i atendre casos. Tot i que aquesta iniciativa resulta molt innovadora al territori, es creu que s'hauria d'informar d'una manera més clara que es pot esperar d'aquest tipus de servei. Això també inclouria la presentació dels punts liles com a espais per l'atenció de persones LGTBI, ja que de la Taula LGTBI es creu que hi ha moltes persones que pensen que els punts liles només són per dones, i no també per persones no cisheteronormatives.

Finalment, la manca de denúncies d'agressions sexuals també s'explica per la por i la vergonya de les víctimes a patir **processos de revictimització**⁵. A través de l'estudi qualitatiu es relata que, el fet que el Ripollès estigui compost de nuclis petits i poc habitats, fa que tothom es conegui i que les víctimes d'agressió sexual quedin més exposades a la opinió pública. Una opinió pública que acostuma a estar del costat de l'agressor, en comptes de amb la víctima, tal com s'explicarà de manera més àmplia al següent apartat i com manifesta un dels entrevistats de l'estudi:

'El problema és que no només et mengis l'agressió d'aquesta persona, sinó també el recolzament de tot el cercle que es fa al voltant seu. A nosaltres (a la colla) ens ha passat' (E1).

Així, el fet de sentir que no es pot garantir la confidencialitat en el procés de denúncia i reparació de situacions de violència, porta a les persones agredides a no reporta-les. És per això que en l'informe del punt lila de la Festa Major de Ribes de Freser ja s'apunta a la possibilitat de crear mecanismes de denúncia com l'ús d'un canal de Whatsapp, per tal que es garanteix l'anonimat i la intimitat de les persones que ho fan.

3.1.4. El masclisme i el tracte social als agressors

El Ripollès, com arreu del món, no queda al marge de ser una societat que funciona sota els preceptes masclistes del patriarcat. En aquest sentit, recentment s'estan engegant diverses iniciatives locals per combatre aquesta lacra com són l'elaboració d'un Protocol contra la lgtbfòbia, el Pla Comarcal de Dones del Ripollès, o la creació del protocol que precedirà aquesta diagnosi.

Tot i així, en les diferents entrevistes realitzades es parla del Ripollès com una comarca diferenciadament masclista respecte altres territoris. En aquest sentit, es descriu la societat ripollesa com a una població en la qual els estereotips de gènere estan especialment marcats, i dels quals és molt difícil sortir-se'n sense generar els prejudicis i discriminacions característiques de la heteronormativitat. Un dels efectes que això genera en les persones és que no puguin sentir-se lliures d'expressar la seva orientació, identitat i/o expressió de gènere.

⁵ Aquest és un fenomen global que es dona en els casos d'agressió sexual, tal i com s'apunta des de l'Hospital Clínic, hospital de referència per aquests casos. ['La por a ser revictimitzades frena la intenció de moltes dones de denunciar una agressió sexual'](#) (Betevé. 22/11/2019).

'Jo crec que els fa vergonya deixar de ser machito, que les den en su masculinidad. Aquí al Ripollès els homes són molt machitos. Són homes molt estereotipats, i aquells que se surten de la línia ja es diu 'quieres decir que no es gay?' (E1).

De fet, la lluita contra aquest tipus de dinàmiques socials ja es posa de manifest en forma d'objectiu a treballar al Pla Comarcal de Dones del Ripollès: *'Potenciar mesures que facilitin la superació dels estereotips i prejudicis'*.

Una de les raons que es relata que explicarien aquest fet és que és una societat que, a més d'estar poc sensibilitzada sobre aquest aspecte, funciona a través de codis no explícits d'estratificació social. Així, en quant major és l'arrelament d'una persona al territori, més se la té en consideració en les diferents esferes de la vida pública i en l'acceptació de les seves conductes, encara que objectivament aquestes siguin qüestionables.

'Tu, en quant més lligat estàs al territori, més t'acceptem, més tolerem, encara que siguin conductes que no siguis adequades ni apropiades. Li donem un valor molt important al 'ser del territori'' (E2).

Per tant, el fet que els rols de gènere i el masclisme estiguin tant marcats, juntament amb el fet que hi hagi una protecció incondicional a les persones que formen part del territori, resultaria en conductes de justificació social dels agressors davant de situacions de violència, així com també en situacions de desemparament social cap a les víctimes d'agressió. De fet, des del servei del SIAD es relata que han atès casos en els quals la persona agredida ha hagut de viure processos revictimització aguts que l'han arribat a expulsar, de manera indirecta, del seu lloc de residència.

'La situació de violència a vegades les expulsa (a les dones) del seu lloc, i en alguns llocs literalment. Una cosa és que tu tes sentis pressionada perquè és un municipi petit, estàs més exposada públicament, etc. Però ens hem trobat alguna vegada en algun municipi, no concretament amb violència sexual però sí amb altres tipus de violència, on el municipi ha protegit més a l'agressor que no pas a la víctima. La víctima s'ha trobat sense feina. La gent dient 'ell és d'aquí de tota la vida i tu no'... Això ha passat' (E2).

Val a dir que, aquest fenomen social, a més de vulnerabilitzar les dones en general, encara ho faria de manera més pronunciada cap a les persones travessades per altres tipus d'interseccions com és la condició de migrant, pel fet de no ser del territori.

Per altra banda, en els diferents informes de punts liles executats per entitats externes a l'administració, també es posaria de manifest que aquest tipus d'accions no estarien interpellant als homes que acudeixen als espais festius. Fent el recull de tots els informes revisats, només el 25% de mitjana de la població que acudiria als punts liles a demanar informació i mostrar interès per la iniciativa serien homes.

En aquest sentit, tant a l'estudi qualitatiu com el quantitatiu (a través dels comentaris que es podien fer a l'enquesta), hi hauria un clam perquè es comencessin a generar iniciatives adreçades als homes. Així, es veu molt necessari engegar un treball de fons que qüestionari el model de masculinitat estàndard adreçat als homes, com també generar campanyes que els interpel·lin directament.

'Deixar d'encarar les coses a les ties i fer-ho als tios. Vale que nosaltres hem d'aprendre a que ens podem defensar però ells han de canviar per complet la seva actitud al sortir de festa' (comentari escrit per part d'una de les persones que ha contestat l'enquesta).

'Fer alguna campanya encarada als nois. I que entenguin que feminisme també és per ells. Perquè no tinguin tanta pressió social, per no haver pagar a les discoteques i les noies entrar gratis, per no haver de demostrar tant que si la tinc mes grossa, o per si puc o no plorar o m'he de fer el fort. En definitiva per ser mes lliures' (comentari escrit per part d'una de les persones que ha contestat l'enquesta).

3.2. Els espais de festa com a espais d'intervenció

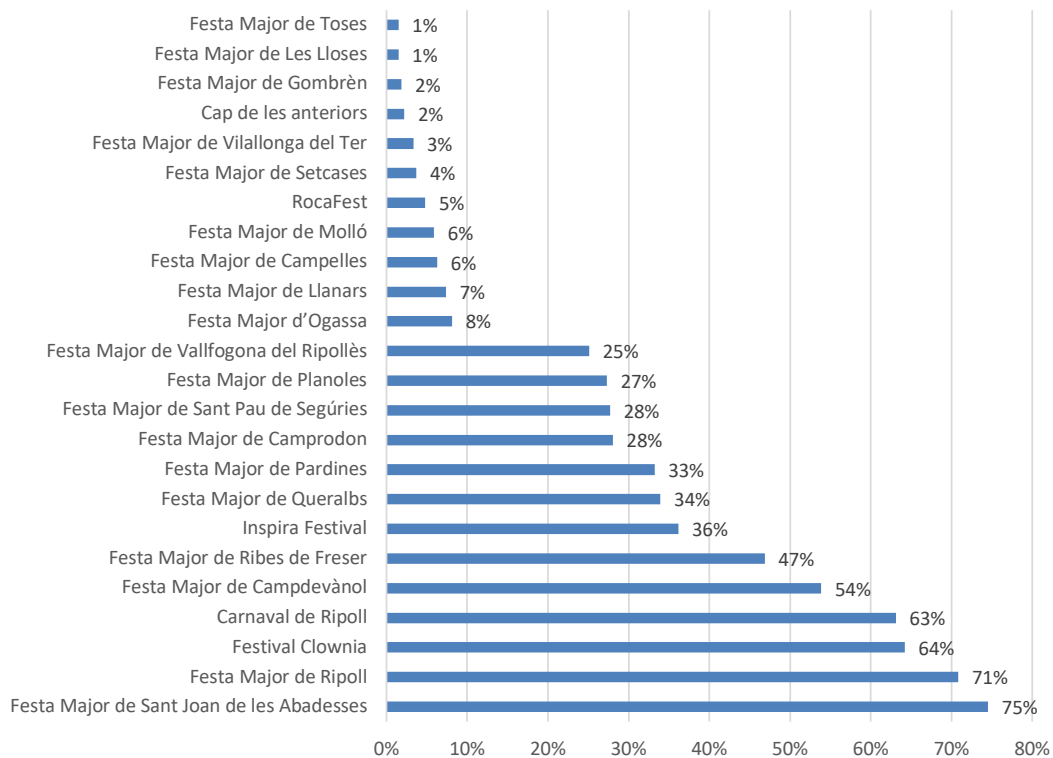
En aquest apartat es ressalten els diferents espais de festa en quals s'ha posat un major accent pel que fa l'abordatge de les violències sexuals a la comarca. Per tant, els espais que se citen a continuació, són espais d'oci d'atenció prioritària a l'hora de pensar i establir mesures concretes en aquest Protocol.

A través de l'estudi qualitatiu, s'han destacat tres tipus d'espais d'oci que s'haurien de tenir en compte a l'hora d'abordar les violències sexuals:

- Les festes populars (festes majors, carnavals, etc.).
- Les festes organitzades per entitats o organitzacions que reben suport de l'administració pública (aquí s'inclou entitats juvenils).
- Els espais d'oci de gestió privada (negocis d'oci nocturn i pisos llogats per colles).

Pel que fa al primer grup, es destaquen **les festes populars del Ripollès** com a espais d'oci freqüentats per la població de la comarca. A través de l'enquesta virtual, s'ha pogut veure que les festes amb major aflluència de persones són les festes majors de Sant Joan de les Abadesses, de Ripoll, de Campdevànol i de Ribes de Freser (quatre dels 5 municipis més grans de la comarca), així com també el Carnestoltes de Ripoll (Gràfic 4).

Gràfic 4. Espais d'oci més freqüentats del territori (pregunta multiresposta)
(n=271)

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

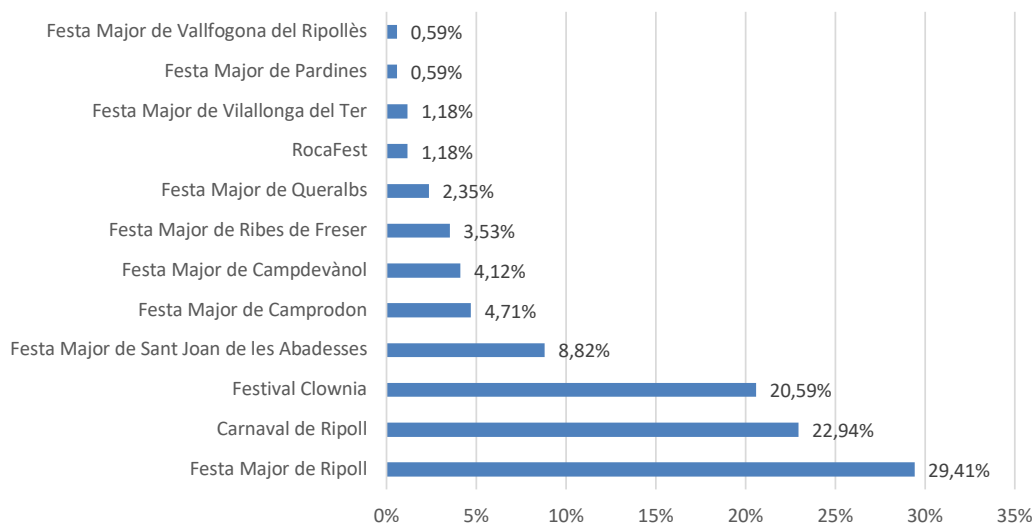
Tot i així, en les diferents entrevistes realitzades es relata que, encara que les festes de municipis petits siguin menys concorregudes, aquest fet no implica que la festa sigui més tranquil·la.

'Aquí totes les festes són de desfase' (E1).

En aquesta línia, es manifesta que, sigui quina sigui la festivitats, el consum d'alcohol i drogues és molt elevat fins a altes hores de la matinada, per tant, hi podria haver un elevat nivell de conductes de risc per la salut de les persones. Aquest és un fet que es remarca en les diferents entrevistes realitzades, on s'explica que el consum de drogues és sovint l'excusa per justificar les violències sexuals cap a les dones.

Així, es considera que qualsevol de les festes populars que se celebren al territori són espais on s'haurien d'establir un mínim de mesures per a l'abordatge de les violències sexuals, posant un major èmfasi a les festivitats més grans de la comarca. Aquesta premissa es veuria recolzada pels resultats obtinguts a l'enquesta (Gràfic 5), on es mostra que la incidència de les violències sexuals ha estat major a les festivitats més concorregudes, encara que també s'hi donarien als esdeveniments populars dels municipis més petits. Més endavant, al gràfic 14, es pot veure que la intensificació de les campanyes de sensibilització a les festes populars és la segona mesura més demandada de l'enquesta.

Gràfic 5. Espai de festa on es va donar l'agressió viscuda (n=170)

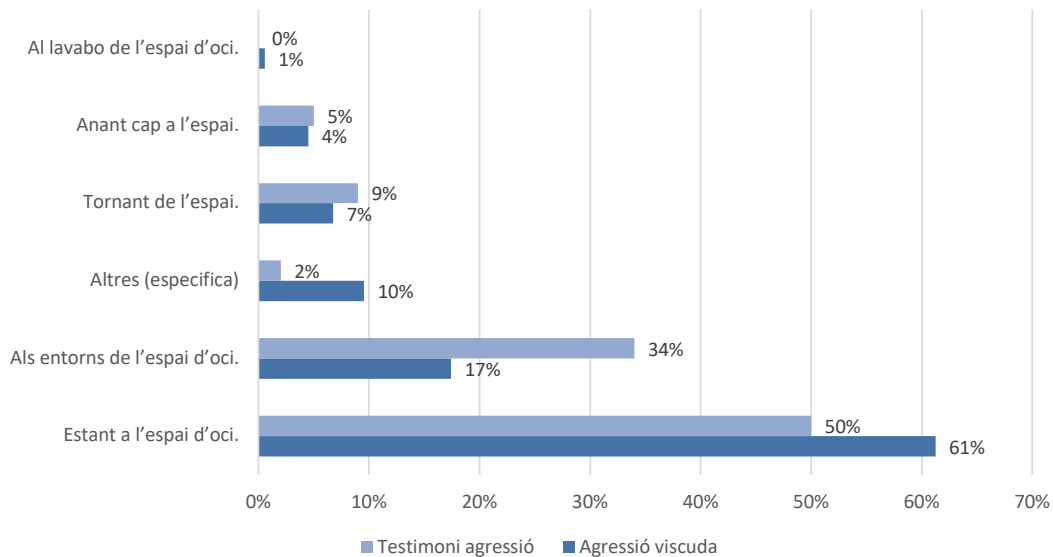
Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

En aquesta línia, les mesures que s'empenguin per abordar les violències sexuals als espais de festa, hauran de tenir en compte que, a part d'incidir al propi espai festiu, també s'haurà de tenir en compte tot allò que passi als entorns d'aquest. Així, tal com es mostra al següent gràfic (Gràfic 6), un alt percentatge de les agressions reportades, tant per persones que les han viscut com per testimonis, s'haurien donat als entorns de l'espai d'oci.

Gràfic 6. Moment en el que es dona l'agressió (n=178)

Font: elaboració pròpia a partir de l'enquesta 'Violències sexuals als espais públics al Ripollès'.

El segon espai d'oci que es considera important tenir en compte per l'abordatge de les violències masculines són els **esdeveniments organitzats per entitats juvenils o organitzacions privades que reben suport de l'administració pública**, i que se celebren dins i fora del marc de les festes majors. Un exemple seria el 'Sopar dels Valent's', en el context de la Festa Major de Ripoll. Aquest és un esdeveniment en el qual, a mode de ritual de transició a l'adulesa per les persones que han fet 18 anys, se celebra una gran festa. En aquesta s'hi realitzen diverses proves (on el consum d'alcohol resulta un element central) que acabaran determinant la nominació del valent i la valenta de l'any.

Imatge extreta del perfil de Facebook de l'organització Valent's de Ripoll.

Altres exemples d'aquesta categoria serien les diferents festes organitzades al llarg de l'any per entitats que, amb el suport de l'administració, lloguen equipaments per poder realitzar aquest tipus d'esdeveniments. En l'entrevista realitzada al representant de la Taula LGTBI del Ripollès es relata que, en aquest tipus de festes, a més de donar-se situacions d'assetjament cap a les dones, sovint també es donen conductes discriminatòries cap al col·lectiu LGTBI.

'Hi ha festes a les que no vols anar perquè no t'hi sents còmode' (E1).

En aquest sentit, es remarca que cal posar una especial incidència en la sensibilització d'aquest tipus d'entitats respecte les violències masclistes i establir mesures per l'abordatge d'aquestes en els esdeveniments que organitzen.

També s'inclouria dins d'aquesta categoria els tres festivals de música i arts escèniques que se celebren a la comarca: el Clownia (Sant Joan de les Abadesses), l'Inspira (Ripoll) i el RockaFest (Camprodon). Tal com apareix al gràfic 5 aquests serien espais on també s'hi haurien reportat situacions d'agressió sexual.

Finalment, els altres espais d'oci que se citen en les entrevistes realitzades són **els de gestió privada**. Aquests, inicialment, quedarien fora de l'àmbit d'actuació de l'administració pública (exceptuant situacions determinades en les que per llei s'hi podria intervenir). No obstant, això no implicaria que no es puguin buscar estratègies i aliances específiques per poder abordar les violències sexuals. En aquest cas, hi hauria dos perfils d'espais: els bars i locals de festa de gestió privada i els pisos llogats per colles d'amistat. Pel que fa al primer grup, des del Grup Motor s'han citat principalment dos: el Harlem i el Cabina (ambdós a Ripoll). El segon grup fa referència a pisos particulars que són llogats a Ripoll per colles extenses d'amistats (grups que poden arribar a les 40 persones) i que són utilitzats per aquestes com a punt de trobada amb fins recreatius, a conseqüència de la manca d'alternatives d'oci nocturn que hi ha al Ripollès. Des del Pla Local de Joventut 2016-2019 ja queda constància de l'existència d'aquests espais, arribant-ne a sumar fins a un total de 10, en el moment de fer la diagnosi d'aquest document. Des del servei del SIAD es remarca una especial preocupació per les possibles conductes de risc que es podrien estar portant a terme en aquests espais, ja que no hi ha cap tipus de control sobre el que es fa o s'hi deixa de fer. Per tant, des de l'equip consultor es veuria oportú engegar accions de sensibilització dirigides a les persones usuàries d'aquests espais.

3.3. L'abordatge de les violències masclistes i sexuals

En aquest apartat es fa referència, per una banda als diferents elements preventius que es poden tenir en compte a l'hora de treballar les violències sexuals als espais d'oci, i per l'altre, tots aquells aspectes relatius a l'abordatge de les mateixes des dels nivells de la detecció, l'atenció i la recuperació.

3.3.1. Estratègies de prevenció

Segons la Llei catalana del dret de les dones a eradicar la violència masclista (5/2008 del 24 d'abril, article 3), la prevenció es defineix de la següent manera:

Prevenció. *El conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.*

Així doncs, en aquest subapartat s'apuntarà a diversos aspectes sobre els quals, des de les administracions i la societat civil, es pot incidir a l'hora de combatre el masclisme i la subseqüent cultura de la violació que se'n deriva.

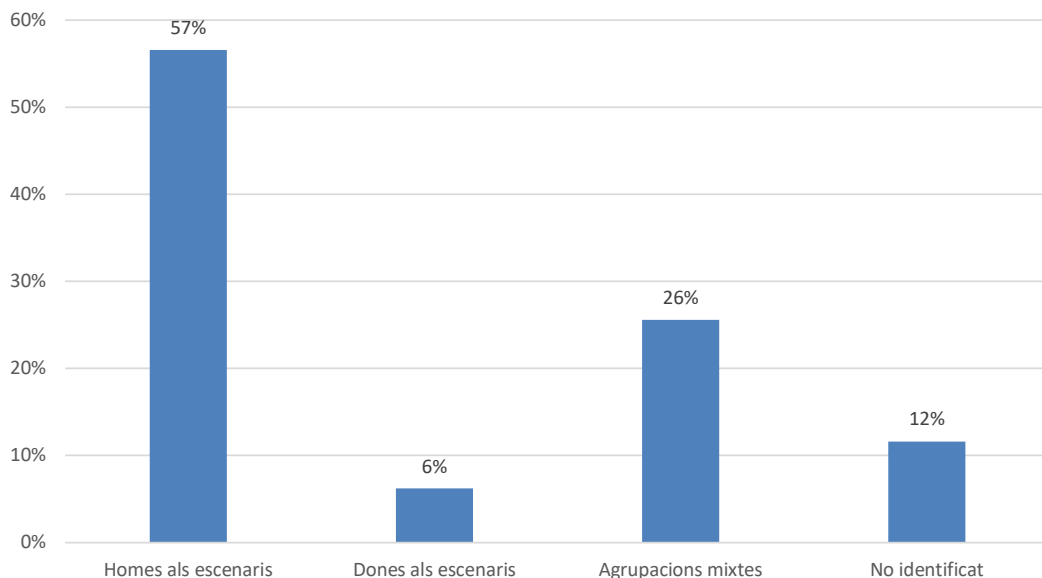
a) Programació cultural i contractació pública

La invisibilització de les dones al món de la cultura és un fet característic de les societats patriarcal. Tot i que les dones sempre han estat presents en l'escena artística de cada moment, no ho han estat als llibres d'història, ni als museus, ni als escenaris. En tot cas, quan se les ha visibilitzat públicament, amb freqüència s'ha fet pels seus atributs físics i estètics, i no tant per la qualitat de la seva obra. A conseqüència d'això, existeix una manca de referents femenins que creïn escola a la cultura popular i de masses dels territoris. D'aquesta manera, es podria dir que l'escena cultural d'una societat concreta és el reflex dels avenços que han pogut fer les corrents feministes i els diferents sostres de vidre que les dones haurien pogut trencar. Així, la construcció d'esdeveniments culturals amb perspectiva de gènere per combatre l'imaginari masclista resultarà imprescindible.

Tenint en compte aquesta premissa, pel que fa a la **programació cultural** de les festivitats populars del Ripollès encara hi hauria molta feina a fer. Així, a les diferents entrevistes realitzades es remarca el fet que la majoria dels artistes que es contracten per les festes són homes i que l'aparició de dones o persones no cisheteronormatives als escenaris és minoritària o nul·la.

Aquest fet quedaria patent en l'anàlisi dels diferents programes de festa dels diferents municipis de la comarca per l'any 2019. El gràfic 7 mostra com de les 129 contractacions d'espectacles d'arts escèniques de les festes majors del 2019, tan sols un 6% d'aquestes representaven agrupacions o solistes femenines i davant el 57% de contractacions masculines. La manca de presència de dones als escenaris també és un aspecte al qual es va apuntar als informes dels punts liles del Festival Inspira i de la Festa Major de Vallfogona (en aquesta festa no hi va haver presència de cap artista femenina, ni agrupacions mixtes).

Gràfic 7. Representació als escenaris del Ripollès en festes populars (n=129)

Font: elaboració pròpia a partir de l'anàlisi dels diferents programes de festes majors del Ripollès del 2019.

En aquesta línia, el Pla Comarcal de Dones del Ripollès, ja apunta en l'Eix 2 a la creació d'un model cultural que trenqui amb l'imposat per les estructures patriarcal en els següents punts:

- 2.1 Sensibilitzar sobre la necessitat de modificar els estereotips i els valors de caràcter discriminatori.
- 2.2 Potenciar la creació i la difusió de les diverses activitats i sabers femenins.
- 2.5 Promoure la igualtat de gènere en la programació de les activitats de lleure.

Al Ripollès existeix la pràctica, a gairebé la totalitat dels esdeveniments festius, de deixar la organització de la major part de la programació cultural a les entitats i comissions de festes de cada municipi. En aquest sentit, caldrà motivar-les i sensibilitzar-les per incorporar la perspectiva de gènere en l'elaboració dels seus cartells de festa.

'Depenent de quin és el grup que contractis, jo crec que dones una visió de quina és la posició de la comissió en aquest sentit' (GF).

En aquesta línia, cal recordar també que la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre homes i dones, a l'article 11.2 dictamina el següent en relació als ajuts públics:

2. Les bases reguladores de subvencions, beques i qualsevol altre tipus d'ajut públic que convoquin les administracions públiques de Catalunya han de tendir a incloure la valoració del millor mitjà per a aconseguir la incorporació de la perspectiva de gènere.

També la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, explicita el següent a l'article 14:

- 1. Les administracions públiques de Catalunya han de vetllar per la incorporació d'activitats per a la no-discriminació per raons d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere als àmbits de la cultura, el lleure i l'esport següents:
 - a) Certàmens culturals i esdeveniments esportius.
 - b) Projectes relacionats amb la recuperació de la memòria històrica.
 - c) Espectacles i produccions culturals infantils i juvenils.
 - d) Recursos didàctics i fons documentals en l'educació no formal.
- 2. Les administracions públiques de Catalunya han de garantir:
 - a) La promoció i difusió de les bones pràctiques de les associacions i les empreses d'educació en el lleure i de les entitats juvenils amb relació als principis d'aquesta llei.
 - e) L'adopció de les mesures pertinents en funció de la competència en matèria d'espectacles i activitats recreatives per a evitar que es puguin cometre actes homofòbics, bifòbics o transfòbics.

Més enllà de la composició de les agrupacions o solistes que es puguin contractar, un altre aspecte que s'ha de tenir en compte a l'hora de pensar en la programació cultural dels esdeveniments festius és **el contingut de l'obra expressada per cada artista**. Així, referències discriminatòries contra les dones i persones LGTBI als escenaris no haurien d'estar permeses. Tal com tipifica la Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives, a l'article 48.s, serà motiu de falta greu 'dur a terme, o incitar que es duguin a terme, actes que atemptin contra la llibertat i la indemnitat sexuals, si no constitueixen infracció penal'. Aquest és un aspecte que, segons el col·lectiu entrevistat de persones que formen part de l'organització d'esdeveniments, cada vegada s'està tenint més en compte i es procura que es compleixi a l'hora de contractar espectacles.

b) Configuració dels espais de festa en clau de gènere

Des de l'urbanisme feminista es reivindica que la configuració arquitectònica dels espais no és neutre, i que tradicionalment aquests s'han tendit reproduir les desigualtats que tenen a veure amb el masclisme. Així, els espais públics serien una manifestació de les opressions i dels privilegis de les societats patriarcals.

Els espais de festa no son indrets exempts d'aquesta tradició, per tant, alguns aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora d'organitzar esdeveniments sota la mirada del gènere són: on es col·loquen els lavabos, il·luminació dels espais festius i de les seves vies d'accés, la col·locació dels punts liles o la senyalització específica dels diferents espais i serveis oferts a la ciutadania.

Per aquest estudi no s'ha pogut entrar a analitzar en profunditat sobre aquest aspecte i el relat de les persones entrevistades varia en funció del territori al qual es fa referència. Tot i així, es creu que és un aspecte important a tenir en compte, ja que, sobretot els entorns dels espais de festa, es tendeixen a percebre com a espais insegurs:

'Les noies procurem no anar mai soles, ni al lavabo, ni voltar soles quan sortim del recinte de la festa per evitar aquestes situacions' (GF).

L'únic aspecte que s'ha analitzat, ha estat sobre la difusió de la localització dels punts liles i altres serveis de la festa als programes de festa major. Així només en algunes festes, com la de Ripoll o la de Ribes de Freser, anunciaven en el programa l'existència d'un punt lila, tot i que només en el primer s'assenyala la localització exacte d'aquest.

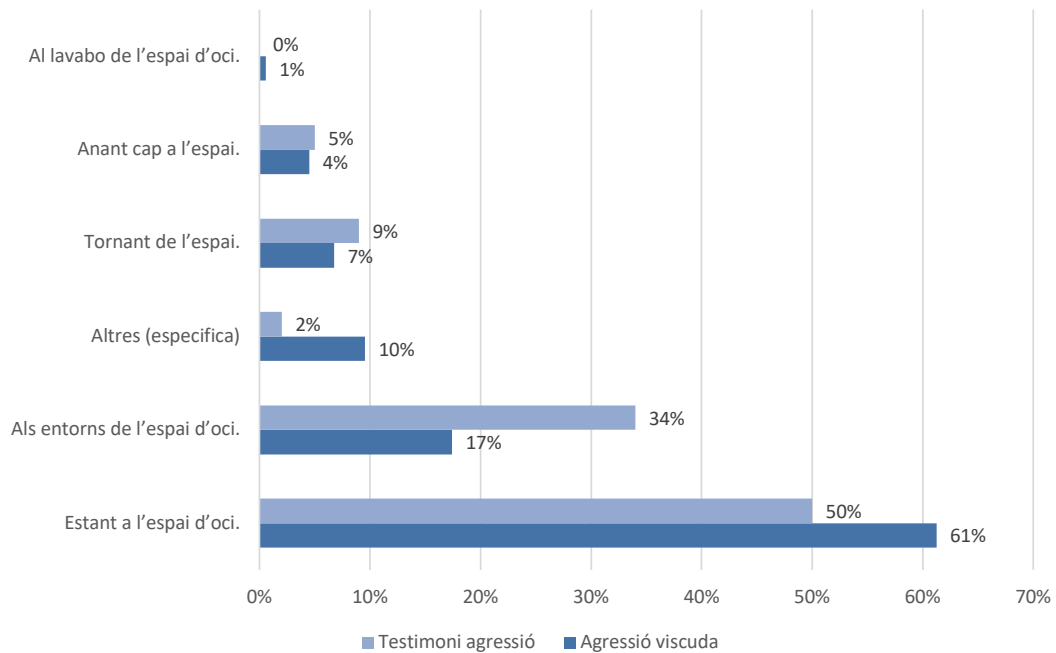
Imatges extretes dels programes de les festes majors de Ripoll i Ribes de Freser 2019.

c) La mobilitat en els espais d'oci

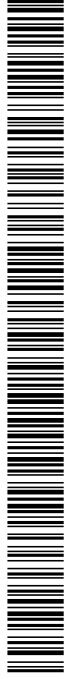
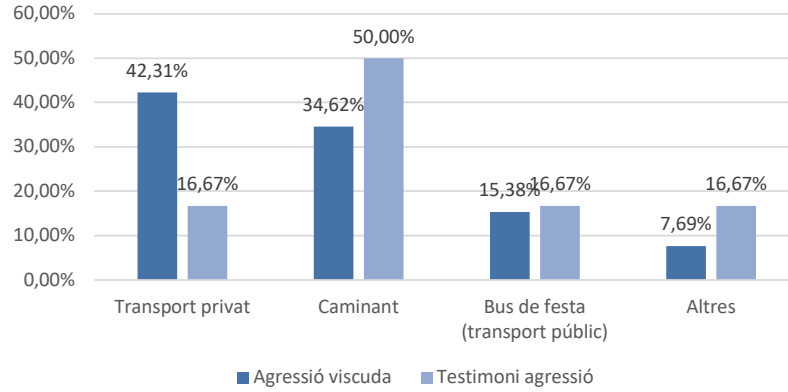
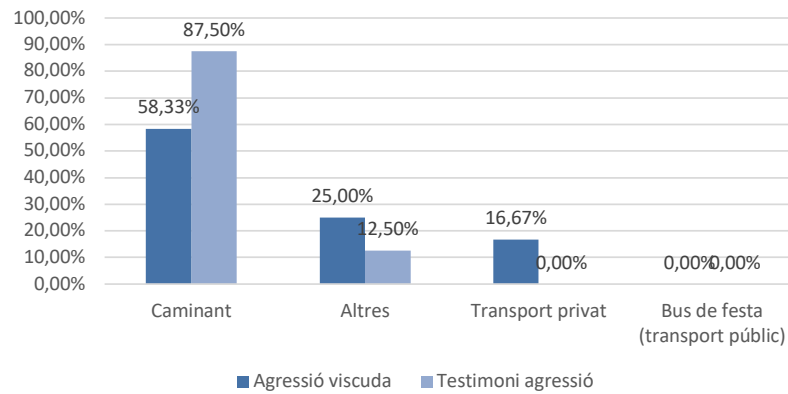
El 12,5% de les agressions registrades a través de l'enquesta virtual, tant per viscudes com per testimonis, es van donar en el trajectes d'anada i tornada dels espais de festa. En el gràfic 8 es pot veure de manera més detallada en quin moment es van donar les agressions, sent més freqüent que aquestes es produeixin en els trajectes de tornada. Factors com la foscor dels espais de nit, el consum de drogues durant la festa, o els mitjans de transport emprats són alguns dels factors influents a l'hora de valorar el risc de viure una agressió en aquests tipus de trajecte.

Gràfic 8. Moment en el que es dona l'agressió (n=178)

En relació al tipus de mitjà de transport utilitzat quan es va produir l'agressió en el trajecte d'anada (Gràfic 10) es pot veure que aquestes es donaven amb més freqüència quan es feia en transport privat o caminant. No obstant, en els trajectes de tornada, la tendència marca que el risc és clarament major quan els trajectes es fan caminant (Gràfic 11). Segons els testimonis registrats a les entrevistes, hi ha persones que tornarien a casa, d'un poble a un altre, caminant per la carretera. De fet, al menys un cas d'agressió sexual registrat al SIAD s'hauria donat en aquestes condicions.

Gràfic 10. Agressió viscuda anant a l'espai d'oci. Mitjà de transport**Gràfic 11. Agressió viscuda tornant de l'espai d'oci. Mitjà de transport**

Per aquest motiu, l'anàlisi del material qualitatiu mostra que es valora de manera molt positiva que des del Consell Comarcal del Ripollès existeixi la iniciativa de posar un bus que viatgi pels diferents municipis de la comarca quan hi ha festes majors o populars. En aquest sentit, es creu que seria positiu que es pogués promoure encara més aquest servei i ampliar la iniciativa. Tot i així, posat que en alguns trajectes d'aquest servei s'haurien produït situacions d'assetjament, de l'equip consultor es consideraria oportú que els professionals que treballen al bus, i el vehicle en sí mateix es tinguessin en consideració a l'hora d'engegar iniciatives de sensibilització i detecció de casos.

Imatge extreta del web del Consell Comarcal del Ripollès

d) Campanyes específiques contra les violències sexuals

En el marc del *Pacto de Estado contra la Violencia de Género 2019*, i a través de la Taula de Salut Jove Comarcal i de Gènere es va crear la campanya *No em toquis la pera! Trenquem el silenci, alcem la veu*, per l'abordatge de les violències sexuals als espais d'oci. Aquesta campanya va ser creada gràcies a un procés participatiu amb joves escolaritzats/des als centres educatius de secundària del Ripollès, com a part d'un projecte de sensibilització i implicació de les persones joves sobre la realitat de les violències sexuals.

Pancarta d'anunci de la campanya 'No toquis la pera! Trenquem el silenci, alcem la veu'.

Associat a aquest eslògan, es van generar materials específics com braçalets, xapes o adhesius per repartir a la població durant les festes majors del 2019 i com a element identificatiu dels diferents punts liles que es van instal·lar. A més, durant les festes, en diferents moments clau, es van difondre les següents falques informatives:

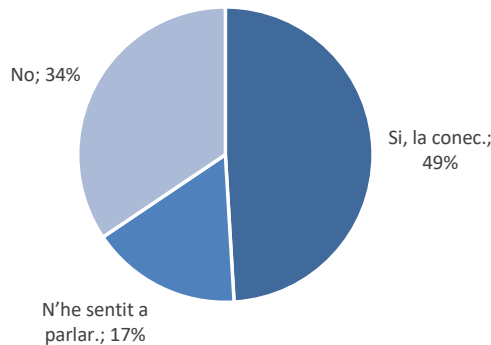
- *Les nits de festa són perquè tothom s'ho passi bé. Acabem amb les agressions sexistes. No toquis la pera. Trenquem el silenci, alcem la veu. Joventut del Ripollès.*
- *Si algú et mola i no et fa cas, no toquis la pera. Si et sembla que sí però et diu que no, no toquis la pera. Si primer volia i després ja no, no toquis la pera. No és evident?!*

Les diferents persones entrevistades per aquest estudi valoren molt positivament la campanya, ja que és la primera iniciativa de conscienciació sobre les violències sexuals al Ripollès i es creu que ha estat ben rebuda. De fet, quan s'ha preguntat a les persones enquestades sobre el coneixement de la mateixa, gairebé un 50% de la població la coneix, i prop del 20% n'ha sentit a parlar (Gràfic 12).

Gràfic 12. Coneixes la campanya 'No toquis la pera. Trenquem el silenci, alcem la veu' (a través de cartells, pancartes, etc.)? (n=212)

Tot i així, es considera que en termes de **difusió**, encara e podria millorar, ja que des d'algunes comissions de festes es comenta que el material no va ser suficient. En aquest sentit, es podrien contemplar espais estratègics per la difusió de la campanya, com els programes de festa major (iniciativa ja engegada per part d'alguns municipis), o els lavabos públics dels esdeveniments.

Pel que fa a l'eslògan i imatge de la campanya, des de l'equip consultor es veu positiu que l'escala cromàtica emprada mostri la diversitat de colors, denotant la diversitat d'identitats de gènere. A més, es creu que l'expressió emprada li dona un caràcter fresc, col·loquial però contundent del missatge que es vol transmetre. Tot i així, es considera que el fet que dins de l'eslògan no es faci al·lusió directa a les agressions sexuals i lgtbifòbiques, és un aspecte a repensar, ja que no tothom podria endevinar de què es tracta la campanya amb el contingut actual.

D'altra banda, des d'algunes comissions de festes del Ripollès, que també han començat a treballar sobre les violències sexuals, es demandaria que se les inclogués en els processos de dinamització i disseny de les campanyes i iniciatives entorn aquest tema per tal d'evitar duplicar accions i també poder fer-se-les seves. D'aquesta manera també es creu que és quelcom rellevant per poder arribar a més sectors de població, a part de les persones joves.

e) Els punts liles com a espais de sensibilització

Durant l'any 2019, en el marc de la campanya *No toquis la pera!*, i amb l'impuls de la Taula de Salut Jove Comarcal i de Gènere, es va fer la prova pilot d'instal·lar 6 punts liles a diferents festes populars de la comarca. Aquests tenien per objectiu sensibilitzar a la població sobre les violències sexuals i atendre qualsevol cas que es pogués donar durant les nits d'actuació. En aquest sentit, tal com s'explicita en els diferents informes que es van derivar d'aquestes accions, s'hauria aconseguit la missió de conscienciació que aquesta perseguia, tot i que anotant que encara hi hauria molta feina per fer. Així, el servei hauria tingut una molt bona rebuda entre la població (sobretot entre les dones), la qual cosa coincideix amb el relat expressat per les persones entrevistades. Tot i així, s'expressa que seria rellevant que en aquests espais també s'expliqués, de manera molt clara, quina és la seva funció en els esdeveniments festius i quin tipus de procediments s'empen a l'hora d'atendre una situació d'agressió. Es creu que d'aquesta manera, la difusió preventiva dels rols dels punts liles podria derivar en què les persones que viuen situacions de violència se sentissin més segures d'on dirigir-se i què esperar d'un servei d'aquestes característiques, i per tant, poder fer més atencions de les que s'estan fent avui dia. Es considera que seria interessant realitzar aquest tipus d'actuació en altres moments i espais

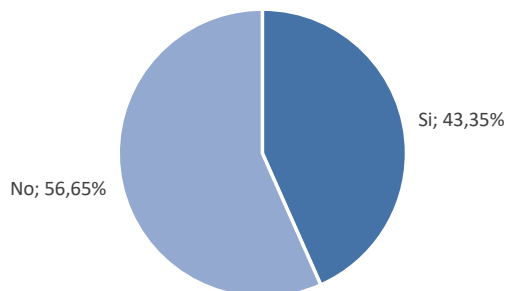
més enllà de les festes populars, de manera que la tasca pedagògica d'informar sobre rols dels punts liles ja estigués feta abans dels esdeveniments, tal com s'expressa a l'informe del punt lila de la Festa Major de Camprodon 2019.

f) Formacions

Formacions de sensibilització en matèria de violències sexuals:

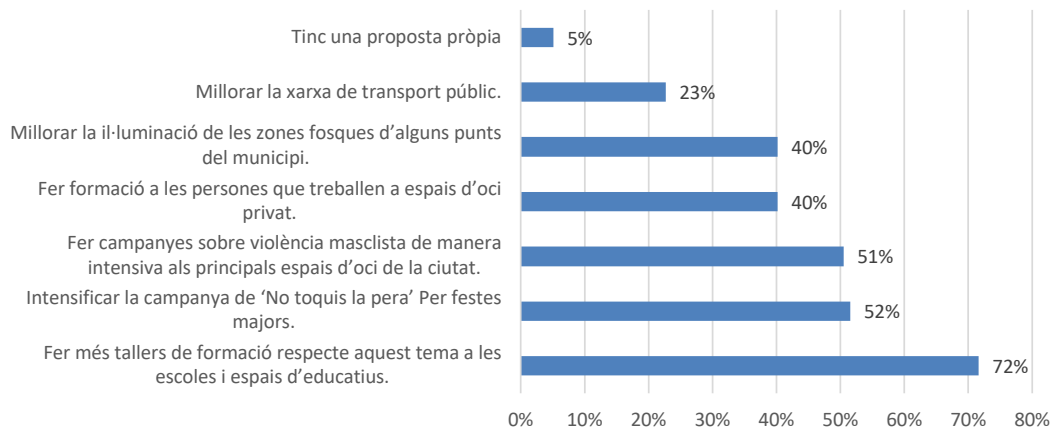
En l'enquesta online, a la pregunta de 'alguna vegada has assistit a alguna formació o taller de sensibilització relacionat amb les violències sexuals', un 43% de les persones enquestades responien que sí (Gràfic 13). De fet, l'inici de la sensibilització en matèria de gènere als centres educatius de secundària del Ripollès s'inicia de manera clara a partir del moment en el que es van començar a realitzar els tallers del programa 3 Voltes de l'Agència Catalana de Joventut. Va ser a través d'aquests, que des de l'Oficina Jove del Ripollès es va detectar la necessitat d'impulsar més iniciatives d'aquest tipus. Així, durant el curs 2019-2020, es van promoure la realització de diversos tallers en matèria de gènere orientats a joves de secundària. En aquests s'hi treballaven: l'ús de les xarxes socials, les desigualtats de gènere, la sensibilització entorn la realitat de les persones LGTBIQ+, els mites de l'amor romàntic, i les violències sexuals als espais d'oci nocturn.

Gràfic 13. Alguna vegada has assistit a alguna formació o taller de sensibilització relacionat amb les violències sexuals? (n=203)

La utilitat d'aquest tipus d'espais de reflexió en els centres educatius és quelcom que es considera essencial a l'hora de treballar les violències sexuals sota el punt de vista de les persones entrevistades i de les persones enquestades, tal com es pot veure en el gràfic 13. No obstant, des de la Taula LGTBI, es considera que aquest treball educatiu ha d'anar acompanyat amb un treball de sensibilització de les famílies dels i les alumnes dels centres. Aquest és un element que es considera clau a l'hora de legitimar, de cara als i les joves, el discurs que es desprèn d'aquest tipus d'activitats, al mateix temps que es treballa aquesta problemàtica amb altres grups de població que també es veuen afectats/des per aquesta realitat.

Gràfic 14. Marca les 3 iniciatives que et semblin més interessants per combatre les agressions masclistes a espais d'oci. Multiresposta (n=194)**Formacions per la construcció d'espais d'oci lliures de violències sexuals:**

El grup focal de persones que forma part de part de l'organització d'esdeveniments es considera essencial que totes les persones que es dediquen a la creació d'aquests tipus d'actes tinguin una formació bàsica sobre com operen les violències sexuals i com abordar-les segons el protocol acordat. En aquesta línia, en el marc d'accions engegades pel Consell Comarcal del Ripollès es va fer una sessió l'any 2019 destinada a aproximar aquesta realitat a les entitats i comissions de festes de tots els municipis de la comarca. Tot i que només una part de les persones entrevistades havia assistit a aquesta formació, es va considerar una iniciativa positiva i que s'hauria de repetir, tot ampliant el perfil d'assistents a altres agents clau que estan presents als espais d'oci, com és el personal de seguretat, o els equips tècnics que treballen en aquests contextos. Un exemple de bones pràctiques en aquest sentit seria que, al festival Clownia, tot el personal de seguretat de l'esdeveniment hauria rebut una formació bàsica sobre l'abordatge de les violències sexuals. D'altra banda, a l'informe del punt lila del Carnestoltes de Ripoll també es destaca que dins de l'equip de seguretat hi hagués presència de dones, ja que suposa el trencament d'estereotips de gènere respecte l'imaginari masclista dels agents de seguretat, i perquè, a més a més, a l'hora d'atendre a dones que hagin viscut algun tipus d'agressió estaran, presumiblement, més capacitades.

Tanmateix, des d'aquest grup també es destaca el fet que es generin mecanismes perquè aquest tipus de formacions siguin extensives a totes les persones que formen part de les comissions, i no només a algunes representants, sobretot en el cas dels homes. Així, es creuria que fa falta una major sensibilització dels homes que formen part de les comissions de festes. A tall d'exemple, aquest fet coincidiria amb el relat expressat per part d'una de les persones entrevistades, la qual va ser testimoni d'una situació d'assetjament sexual i resalta el fet que la comissió de festes del municipi, sobretot per part dels homes que hi participaven, l'actitud en vers l'agressor va ser molt laxa atès que justificaven el seu comportament pel seu estat d'embriaguesa.

3.3.2. L'abordatge de casos per part dels recursos existents

La Llei catalana del dret de les dones a eradicar la violència masclista (5/2008 del 24 d'abril, article 3) defineix la detecció, l'atenció i la recuperació pels casos de violència de la següent manera:

- **Detecció.** La posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma precoç com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.
- **Atenció.** El conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar, i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments perquè pugui resoldre la situació.
- **Recuperació.** L'etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

En aquest subapartat s'analitzen els diferents mecanismes i serveis que s'activen una vegada es dóna una situació de violència sexual en un espai d'oci. Així, quan parlem dels recursos disponibles a l'hora d'abordar situacions de violència en els nivells de detecció, atenció i recuperació, es poden distingir dos moments, en funció de les reaccions i decisions preses per part de la persona agredida: l'abordatge del cas en el mateix espai de festa; i l'abordatge de la situació fora del context de festa. És a dir, un cop l'esdeveniment ha passat però en el qual s'ha viscut una situació d'agressió sexual. A continuació es mostra quin és el relat que es despèn de l'anàlisi fet per cada un d'aquests serveis a l'hora de treballar amb casos de violència sexual.

a) Recursos d'abordatge del cas en el mateix espai de festa.

Detecció:

Cossos de seguretat pública. Aquesta figura, representada per Mossos d'Esquadra i les diferents Polícies Locals dels municipis, és l'encarregada del manteniment de l'ordre públic. Tot i que no s'ha pogut esbrinar per aquest estudi quina és la incidència de casos que s'han detectat per part de les policies locals dels diferents municipis a espais festius, des del cos de Mossos d'Esquadra (Grup d'Atenció a la Víctima, des d'ara GAV), que forma part del Grup Motor, es relata que cada any estarien arribant entre 3 o 4 casos clars de violència sexual.

Cossos de seguretat privada. No consta cap tipus de registre de situacions de violència sexual que s'hagin detectat des d'aquest cos, no obstant, des del Grup Motor i des de les comissions de festa, se'ls consideraria un agent clau en aquest rol. Això es dóna perquè l'empresa i els treballadors que juguen aquest paper als espais de festa sempre són els mateixos, i la població ja els coneix. En aquest sentit, des del Grup Motor es consideraria oportú formar a aquest cos a l'hora d'abordar situacions de violència sexual.

Barres de l'esdeveniment i personal de l'organització. Les comissions de festes, a través del grup focal, expliquen que des de les barres sovint es detecten situacions d'assetjament a dones, i que el procediment a seguir ha variat en funció de la persona que ha vist la situació. Així, en algunes ocasions s'han cridat als cossos de seguretat privada, i en d'altres s'ha gestionat la situació per mitjans propis sense seguir cap tipus de procediment en concret. En aquest sentit, com ja s'ha dit amb anterioritat, des de les comissions de festes es veuria necessari rebre formació, per totes les persones que en formen part, a l'hora de detectar i atendre casos.

Punt Lila. Les professionals d'aquest servei estan preparades per poder fer la detecció de situacions de violència sexual als espais de festa, tot i que als informes dels punts liles analitzats, només s'hauria detectat un cas, on l'agressió va ser cap a les pròpies treballadores del punt. En aquest sentit, la tasca de detecció per part d'aquest recurs resulta més difícil quan es tracta d'un punt fixe. Pels casos en els que hi ha punts liles mòbils als espais de festa (model que encara no s'ha treballat al Ripollès), la detecció resulta més fàcil. Tot i així, es poden donar casos en els que alguna persona del públic de la festa notifiqui als punts liles la incidència d'alguna situació d'assetjament o agressió.

Atenció:

Cossos de seguretat pública. Des del cos de Mossos d'Esquadra es relata que la majoria d'actuacions que es porten a terme des del cos serien aquelles susceptibles de ser tractades per la via del Codi Penal. Així, les actuacions per la via administrativa, contemplades al *Protocol contra les violències sexuals als entorns d'oci*⁶ del Departament d'Interior de la Generalitat, no s'estarien posant a la pràctica ja que es considera que a les situacions a les quals aquest apel·la són difícils d'encabir en el marc legal. És per això que es considera que la creació d'aquest protocol, podria complementar el Protocol d'Interior a l'hora d'atendre aquest perfil de situacions.

Així, coincidint amb el tipus de procediment descrit, les persones entrevistades coincidirien amb que l'ús dels cossos de seguretat públics només es farien servir en cas que la situació d'agressió precisés d'algun tipus de contenció física de l'agressor, o bé consideressin la situació d'extrema gravetat. En aquest sentit, els cossos policials no es veurien com una figura de proximitat a l'hora d'atendre casos.

D'altra banda, des del SIAD / SAI, es considera que dins dels cossos policials, a excepció del GAV, el grau de sensibilització respecte les violències sexuals no és uniforme, i això sovint afecta a l'atenció que podria rebre una persona quan hi acudeix, en el sentit que en alguns casos es donen processos de revictimització.

'Sempre et trobes amb alguna situació. A mossos ho tenim clar. Si van a parar a la persona que està especialitzada amb aquest tema (GAV), la cosa rutlla perfecte, però si va a un altre professional, que tenen formació, però en tenen poca, la cosa ja és una altra història' (E2).

Cossos de seguretat privada. Tal i com s'expressa anteriorment quan es parla de la detecció, a l'hora d'atendre situacions de violència sexual, els cossos de seguretat privada també es veurien com a figures aptes per l'atenció. D'una banda, es creu que els professionals d'aquets servei podrien fer una bona derivació per l'atenció física i emocional de la persona agredida, i per altra, podrien engegar procediments administratius contra les persones agressores, ja que el marc legal vigent atorga a aquestes figures el principi de veracitat, on la seva declaració és considerada com un fet probatori que permet la instrucció del procediment administratiu.

Barres de l'esdeveniment. Des de les comissions de festes es considera que les barres poden ser un espai clau del protocol a l'hora de detectar i fer una primera contenció de la persona agredida en una situació de violència. No obstant, es creu que per poder atendre amb qualitat a la víctima s'ha de disposar d'espais reservats i personal format, la qual cosa no és quelcom que es pugui garantir en cap cas des de les barres o el personal que hi treballa.

Serveis sanitaris (ambulància). No consten registres de casos atesos per les ambulàncies presents als espais de festa, ni tampoc valoracions del servei per part de cap de les persones implicades en l'elaboració del protocol.

Punt Lila. Tal com s'ha expressat amb anterioritat, les diferents experiències amb punts liles al Ripollès ha servit per iniciar una tasca de sensibilització, més que per atendre cap tipus de situació que s'hagi pogut donar. No obstant, de l'anàlisi qualitatiu es desprèn que aquest seria el servei indicat per poder fer atenció en casos de violència masclista i sexual, encara que primer es necessita que la ciutadania es familiaritzi i compregui la seva funció.

Un altre aspecte al qual s'apunta des de les entrevistes, és sobre l'interrogant de si als punts liles hi haurien d'haver professionals conegudes per la població o ser persones que venen de fora el territori. Per una banda es creu que la confidencialitat es pot preservar millor amb una cara

⁶ Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya: [Protocol contra les violències sexuals als entorns d'oci](#).

desconeguda, però per l'altra, la confiança pot ser major si se sap amb qui es parla a l'hora de ser atesa per un servei d'aquestes característiques. Així, es creu que un model mixta amb els dos perfils podria arribar a ser una fórmula acceptada.

Pel que fa a les coordinacions establertes entre el personal dels punts liles i la resta d'agents implicats en l'organització dels esdeveniments, els primers consideren que van ser correctes, i en els pocs casos que es va fer alguna atenció, els canals de comunicació van funcionar fluidament.

Finalment, des de les comissions de festes dels diferents municipis entrevistats es considera que en els actes festius en els que no es pot comptar amb la presència de punts liles, s'ha de garantir que hi hagi al menys una persona de referència a cada esdeveniment i que pugui garantir l'atenció en casos d'agressió i seguir el protocol pactat. D'aquesta manera es compliria l'objectiu 5.1 de l'eix 5 del Pla Comarcal de Dones del Ripollès: *Implementar serveis d'informació i atenció suficients i adequats per garantir la qualitat de vida de les dones, integrats en els circuits locals o comarcals.*

b) Recursos d'abordatge del cas fora de l'espai de festa.

Detecció:

SIAD / SAI. Aquest és el principal servei de referència per l'abordatge de les violències masclistes del Ripollès, i són l'epicentre de la xarxa de connexions a l'hora de treballar aquest tipus de situacions. Així, les professionals que hi treballen relaten que es coordinen amb tots els serveis que es consideren necessaris per fer un treball en xarxa quan es produeixen aquestes situacions: cossos de seguretat pública, serveis socials o serveis sanitaris. Tot i així, declaren que en el seu servei sovint hi vana a parar dones que, encara que tots els indicadors puguin apuntar a que està vivint una situació de violència, només van a demanar informació i tenir un primer contacte. És per això, que es considera que també estarien fent tasques de detecció en alguns casos.

Serveis socials. Des d'aquest recurs s'atenen diferents tipus de situacions de vulnerabilitat que afecten a les persones, inclosos casos de violències masclistes, que en cas de detectar-se es deriven al SIAD / SAI. Per aquest estudi no s'ha entrat en major profunditat sobre el funcionament d'aquest servei i el seu paper en l'abordatge de casos de violència.

Espais joves gestionats per l'administració. Alguns dels serveis que s'ofereixen en aquest tipus d'equipaments, com pot ser l'Espai Jove de Sexualitat del centre El Galliner (Ripoll) podrien ser una porta d'entrada per la detecció e casos, però es desconeix si les professionals que el dinamitzen s'han trobat en alguna casuística d'aquest tipus alguna vegada.

Atenció:

Cossos de seguretat pública. L'atenció per part dels cossos de Policia Local o Mossos d'Esquadra de casos d'agressió es dona quan un persona es disposa a posar denunciar, mitjançant la via legal, una situació de violència sexual. Per aquestes casuístiques existeix el GAV, qui treballa en coordinació amb el SIAD / SAI per fer el seguiment dels casos.

Serveis sanitaris (urgències o centres d'atenció primària). Quan una persona viu una situació de violència sexual la Ripollès i acudeix als serveis sanitaris ho pot fer als Centres d'Atenció Primària (CAP), o bé a l'Hospital de Campdevàrol. Tot i així, des de cap d'aquests dos recursos existeix un equip o unitat de referència especialitzat per aquest tipus de situacions. El servei que s'aproxima més a aquesta realitat és l'ASSIR del CAP Ripollès de Ripoll. Així, quan es dona un cas d'aquestes característiques existeixen dues opcions: o bé derivar al SIAD/SAI, quan es rep un cas entre setmana; o bé, en els casos que es donen durant el cap de setmana, es pot disposar

de la figura d'una psicòloga de guàrdia especialitzada en aquest camp que vindria des de Girona. De fet, pels diferents esdeveniments festius en els que hi havia punt lila durant el 2019, es va pactar que, en el cas que es donés una situació que requerís d'aquest perfil, des del punt lila s'avisaria a l'Hospital mentre es fes el trasllat de la persona, a l'hora d'activar aquest servei i poder actuar amb major celeritat.

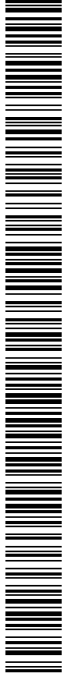
Tot i així, des del SIAD / SAI es creu que molts dels casos de violències masclistes que arriben als serveis sanitaris no estarien sent derivats cap al seu servei per poder fer una atenció integral. A aquest fet hi apunten dues causes: per un costat, la manca de formació i sensibilització del personal sanitari envers aquesta realitat, i per l'altra la inexistència d'eines i indicadors dels/les professionals de la salut per poder detectar aquest tipus de situacions. En aquest sentit, es veuria molt necessari poder establir col·laboracions entre els recursos sanitaris i el SIAD / SAI per poder abordar aquestes dificultats. Això aniria en la línia de la mesura 5.3 del Pla Comarcal de Dones del Ripollès: *fer que el disseny i l'avaluació dels serveis sanitaris introdueixin la perspectiva de gènere*. Així com també en les mesures 6.2.1, 6.2.2, i 6.2.3, de la línia estratègica 2, adreçades a millorar la coordinació i la cooperació entre els diferents agents i professionals que treballen en l'entorn de l'abordatge de les violències masclistes.

SIAD/SAI. Com ja s'ha explicat anteriorment, aquest és el recurs de referència en l'abordatge de les violències masclistes, encara que, pel que fa als casos de violència sexuals als espais d'oci, no hi acostumen a arribar masses persones. Tot i així, una de les limitacions a les que s'apunta per fer front a aquesta realitat és la restricció horària del servei, sent només de dilluns a divendres pel matí i una tarda a la setmana. Aquesta franja d'horari d'atenció podria ser problemàtica a l'hora d'acudir al servei i conciliar amb els horaris escolars i laborals de les dones i persones LGTBI+, així com per fer cap tipus d'actuació d'urgència en els caps de setmana. Per tant, es precisaria de més recursos econòmics que poguessin atenuar aquesta dificultat i oferir una major disposició del servei a la ciutadania.

Recuperació:

SIAD / SAI. Aquest seria l'únic servei de referència a la comarca que estaria preparat per poder fer un acompanyament personal a les persones que viuen situacions de violència masclista pel restabliment del seu projecte vital i el retorn a la vida normalitzada.

BLOC IV: ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS

1. Línies estratègiques i accions

1.1. Línies estratègiques

Arrel de les conclusions estretes de l'informe de diagnosi i de les necessitats que es desprenen de cada un dels apartats en matèria de violències sexuals i lgtbifòbiques, el Grup Motor ha consensuat un Pla d'Acció que es basa en quatre línies estratègiques:

- **Línia 1: Compromís amb les dones i persones LGTBIQ+.** Fa referència al conjunt d'accions de sensibilització dirigides a la ciutadania en general.
- **Línia 2: Agents en l'abordatge a les violències sexuals.** Conjunt d'accions formatives a agents estratègics dels espais d'oci per tal de garantir la construcció d'esdeveniments d'oci amb perspectiva de gènere i l'aplicació del Protocol comarcal.
- **Línia 3: Eines i mecanismes en l'abordatge de les violències sexuals.** Eines i serveis concrets que es precisen per poder abordar les violències sexuals i lgtbifòbiques des de les administracions públiques.
- **Línia 4: Construcció d'espais d'oci amb mirada feminista.** Mesures específiques que s'aplicaran en l'organització de festivitats públiques per tal de garantir la perspectiva de gènere.

En el següent apartat s'explicita cada una de les accions que s'encabeixen en aquestes línies.

1.2. Accions

A continuació es detallen cada una de les accions que es recomana portar a terme dins d'aquest protocol per abordar les violències sexuals als espais públics d'oci per cada una de les línies estratègiques. Per això, es distingeix dos tipus d'accions, marcades de color blau o lila depenent de les característiques que reuneixen:

Accions lligades al protocol: les iniciatives marcades de color blau són aquelles que tenen un lligam directe amb l'abordatge de les violències sexuals als espais públics d'oci. Per tant, són accions que es recomana portar a terme per poder desenvolupar el protocol de manera integral i eficient. Donats els recursos existents, són accions que els poden contemplar executar a curt, mig o llarg termini.

Accions complementàries: les accions emmarcades de color lila són aquelles que no tenen perquè tenir una relació directa amb la execució del protocol, però que es consideren rellevants donades les conclusions extretes de la diagnosi. Tot i així, són accions que complementen el protocol i que el doten de major solidesa a l'hora d'abordar les violències sexuals. D'aquesta manera, són mesures que es recomana portar a terme en el moment que es disposi dels recursos necessaris per fer-ho, partint del compromís i implicació de l'administració pública per poder executar-les quan es consideri oportú. En conseqüència, aquestes iniciatives no tenen marcat un nivell de prioritat.

1.2.1. Línia 1: Compromís amb les dones i persones LGTBIQ+

Acció 1.1: Intensificar la campanya 'No toquis la pera!'	
Nivell d'intervenció	Prevenició
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Generar un major impacte de la campanya al territori. - Generar nous missatges englobats dins la campanya que concretin aspectes diversos sobre les violències sexistes. - Generar missatges específics per diferents col·lectius dins la campanya: persones adultes, homes, etc. - Generar espais de participació entre l'administració pública i les entitats feministes del territori per la millora de la campanya. - Incidir amb la campanya dins dels centres educatius. - Generar materials de la campanya específics per cada municipi, com són les polseres.
Públic diana	Ciutadania en general, especialment persones que gaudeixen dels espais públics d'oci i persones joves.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Establir compromisos amb els diferents ajuntaments de la comarca i les comissions de festes de cada municipi. - Elaboració de missatges concrets.
Agents implicats	Consell Comarcal, comissions de festes dels municipis, ajuntaments de la comarca, col·lectiu LGTBIQ+, entitat la Sarja, SIAD, SAI.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Avaluació específica de l'impacte de la campanya. - Nombre d'agents implicats en la millora de la campanya.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

Acció 1.2: Tallers de sensibilització a famílies de joves i infants	
Nivell d'intervenció	Prevenció
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Donar a conèixer a les famílies del territori la realitat sobre les violències sexistes. - Incidir en les persones joves i infants a través de les seves famílies. - Dotar a les famílies d'eines per detectar i treballar les violències sexistes a casa.
Públic diana	Famílies de joves i infants, fent especial incidència en el públic adult d'entre 30 i 40 anys.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació del taller (qui l'impartirà, a quin espai, etc.) - Establir aliances estratègiques amb diferents agents del territori per la captació de les famílies.
Agents implicats	SIAD, SAI, Mossos d'Esquadra, Punt Òmia, AFAs del territori.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de tallers realitzats. - Agents implicats en la captació de famílies. - Avaluació específica dels tallers per mesurar la satisfacció del públic i el seu impacte.

Acció 1.3: Difusió a la ciutadania dels recursos existents per l'abordatge de violències sexuals	
Nivell d'intervenció	Prevenció
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Informar a la població de les diferents opcions existents en cas de viure una agressió sexual o lgtbifòbica. - Donar resposta a les situacions de violència sexual i lgtbifòbica que es donen al territori.
Públic diana	Ciutadania en general.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Generar materials específics per difondre els recursos existents. - Elaborar un codi QR per fer difusió dels recursos i circuits existents als lavabos dels espais públics d'oci de la comarca.
Agents implicats	SIAD, SAI.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Diversitat de materials de difusió creats - Nombre de recursos materials produïts. - Diversitat d'espais on s'ha fet difusió. - Impacte de la difusió dels materials a través de la recepció de casos des de recursos especialitzats.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

1.2.2. Línia 2: Agents en l'abordatge de les violències sexuals

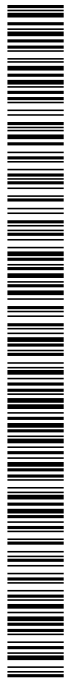
Acció 2.1: Formació a agents de salut en l'abordatge de les violències sexuals	
Nivell d'intervenció	Prevenició, detecció i atenció.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Abordar les violències sexuals com una problemàtica de salut pública. - Sensibilitzar al personal sanitari sobre la realitat de les violències sexuals. - Formar als equips de salut per la detecció de possibles casos de violència sexual, a través de l'elaboració d'indicadors específics. - Formar al personal sanitari en l'atenció específica dels casos de violència sexual. - Donar a conèixer el <i>Protocol comarcal per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques als espais públics d'oci</i> a les equips de salut.
Públic diana	Personal sanitari dels equips d'atenció primària i urgències mèdiques.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Establir aliances amb els agents de salut per l'execució de les formacions. - Organització de les formacions.
Agents implicats	Institut Català de la Salut, SIAD, SAI.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de professionals formades. - Impacte de les formacions a través de l'increment de detecció i atenció de casos.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

Acció 2.2:	
Formació als cossos de la policia local dels municipis en violències sexuals en el marc del pla d'acció del Pla LGTBI del Ripollès	
Nivell d'intervenció	Prevenició, detecció i atenció.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Incloure en les accions formatives del Pla LGTBI dirigides a les policies locals continguts relacionats amb les violències sexuals als espais públics d'oci. - Sensibilitzar a les policies locals sobre la realitat de les violències sexuals. - Dotar als cossos de seguretat d'eines per la detecció i atenció de violències sexuals.
Públic diana	Policies locals dels municipis de la comarca.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Incloure aquesta sessió de la formació en el plec de contractació per l'execució de les formacions establertes pel Pla LGTBI.
Agents implicats	Consorci de Benestar Social i SAI.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions realitzades. - Nombre de persones participants a les formacions.
Nivell de prioritat	Condicionat al desenvolupament del Pla LGTBIQ+ (curt, mitjà, llarg termini)

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 2.3: Formació al personal d'organització d'esdeveniments puntuals (i aquelles entitats del teixit associatiu que ho desitgin) del Ripollès	
Nivell d'intervenció	Prevenició
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Sensibilitzar a les diferents organitzacions gestores d'esdeveniments d'oci sobre la realitat de les violències sexuals i lgtbifòbiques. - Formar en gènere i violències masclistes a aquelles entitats del territori que ho desitgin a voluntat pròpia. - Dotar d'eines i recursos per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques a les persones i agents que organitzen esdeveniments d'oci amb el suport de l'administració pública. - Formar a les organitzacions sobre el <i>Protocol comarcal per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques als espais públics d'oci</i>. - Generar espais d'oci amb perspectiva de gènere.
Públic diana	Organitzacions que gestionen esdeveniments d'oci puntuals.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment d'aliances amb les diferents organitzacions d'esdeveniments. - Organització de les formacions.
Agents implicats	Consell Comarcal del Ripollès, ajuntaments dels municipis de la comarca i col·lectiu la Sarja.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions realitzades. - Nombre de persones participants a les formacions.
Nivell de prioritat	Mig termini (2022).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 2.4: Formació a comissions de festes i personal tècnic dels ajuntaments de la comarca	
Nivell d'intervenció	Prevenició
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Sensibilitzar a les diferents comissions de festes i personal tècnic de les administracions sobre la realitat de les violències sexuals i lgtbifòbiques. - Dotar-los d'eines i recursos per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques. - Formar a les comissions i el personal tècnic sobre el <i>Protocol comarcal per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques als espais públics d'oci</i>. - Generar espais d'oci amb perspectiva de gènere.
Públic diana	Comissions de festes i personal tècnic dels ajuntaments de l'àmbit de festes i cultura.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Establiment d'aliances amb les diferents organitzacions d'esdeveniments. - Organització de les formacions.
Agents implicats	Consell Comarcal del Ripollès, ajuntaments dels municipis de la comarca i col·lectiu la Sarja.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de formacions realitzades. - Nombre de persones participants a les formacions.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

1.2.3. Línia 3: Eines i mecanismes en l'abordatge de les violències sexuals

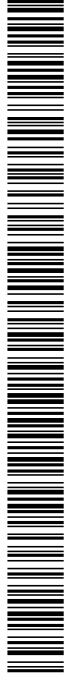
Acció 3.1:	Establir clàusules en el contractes de seguretat privada dels ajuntaments i esdeveniments públics per garantir una actuació alineada amb el Protocol comarcal.
Nivell d'intervenció	Prevenició
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Garantir una major paritat de gènere entre els cossos de seguretat privada que actuen als esdeveniments públics. - Formar al personal de seguretat privada sobre la realitat de les violències sexuals i sobre l'existència del Protocol.
Públic diana	Personal de les empreses de seguretat privada.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Informar a les diferents administracions de la possibilitat d'incloure la clàusula als contractes que s'efectuïn. - Informar a les empreses de seguretat privada usualment contractades de les noves condicions i oferir formació específica a través de Mossos d'Esquadra. - Incloure la clàusula als nous contractes que s'efectuïn. - Incloure aquesta clàusula dins de l'adhesió del protocol.
Agents implicats	Empreses de seguretat privada, ajuntaments dels diferents municipis, Mossos d'Esquadra.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de contractacions que inclouen la clàusula de contractació. - Nombre d'empreses de seguretat privada amb formació específica sobre violències sexuals i lgtbifòbiques. - Taxa d'agents de seguretat privada dones als diferents esdeveniments pels quals se les contracta.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

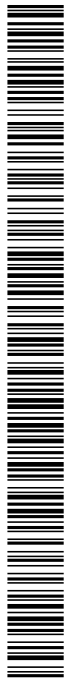
Acció 3.2:	Incorporar la perspectiva de gènere en les ordenances municipals del Ripollès.
Nivell d'intervenció	Prevenició i atenció.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Incloure les violències sexuals i lgtbifòbiques a les ordenances municipals. - Dotar als cossos de seguretat pública d'un major ventall d'eines per impulsar la via de les sancions administratives per casos d'agressió. - Sensibilitzar a la població sobre la gravetat de les diferents manifestacions de violències sexuals, tot posant major èmfasi en les seves formes més normalitzades.
Públic diana	Administracions municipals del Ripollès.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Informar a les diferents administracions de la possibilitat de reformar les ordenances municipals tenint en compte la perspectiva de gènere. - Informar a la ciutadania de la possibilitat de pressionar a les administracions per portar a terme aquesta acció. - Establir un marc legislatiu marc que serveixi per incloure a les ordenances municipals, que incloguin articles específics sobre violències sexuals i lgtbifòbiques.
Agents implicats	Alcaldies i regidories dels diferents ajuntaments de la comarca, Mossos d'Esquadra, figura tècnica comunitària del Consorci de Benestar Social del Ripollès.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'administracions que inclouen la perspectiva de gènere a les seves ordenances. - Sancions administratives aplicades per municipis.
Nivell de prioritat	Mig i llarg termini (entre el 2022 i el 2023).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 3.3: Creació d'un segell de qualitat pels locals d'oci de gestió privada que tenen en compte la perspectiva de gènere en els seus establiments.	
Nivell d'intervenció	Prevenició.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Establir sinergies amb l'empresariat de l'oci nocturn per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques. - Aconseguir l'adhesió de l'empresariat a la campanya comarcal <i>No em toquis la pera!</i> - Establir les premisses necessàries per la consideració de l'atorgament del segell als establiments d'oci. - Facilitar eines als locals d'oci de gestió privada per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques, tals com: formacions, materials de campanya, orientacions comunicatives, etc.
Públic diana	Empresariat de locals d'oci de gestió privada.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Generar un llistat dels diferents espais d'oci de gestió privada del la comarca. - Comunicar la iniciativa als diferents locals i buscar la seva adhesió. - Creació dels criteris i procediments per l'obtenció del segell de qualitat.
Agents implicats	Consell Comarcal del Ripollès, àrees de joventut dels diferents municipis, àrees de promoció econòmica dels diferents municipis, empresariat d'establiments d'oci.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de locals d'oci de gestió privada contactats. - Creació dels criteris i bases per l'obtenció del segell. - Nombre d'establiments adherits a la iniciativa.

Acció 3.4:	Donar a conèixer la figura tècnica comunitària del Consell de Benestar Social del Ripollès com a referent de gènere al territori.
Nivell d'intervenció	Prevenició.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'una persona referent en l'àrea d'igualtat de gènere al territori pels diferents municipis de la comarca. - Assessorar i acompanyar als diferents municipis en temes d'igualtat de gènere. - Seguiment del Pla d'Igualtat comarcal. - Vetllar per l'execució dels diferents plans d'igualtat, violències i LGTBIQ+.
Públic diana	Ajuntaments de la comarca.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Definició dels rols com a tècnica referent en matèria d'igualtat al territori. - Difusió de la figura a les diferents administracions del Ripollès.
Agents implicats	Consorci de Benestar Social del Ripollès
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Memòria d'actuacions anuals d'aquesta figura en matèria de gènere. - Nombre d'assessoraments executats al diferents ajuntaments de la comarca.

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 3.5: Establir una via d'accés directe entre els serveis que fan atenció directa a les persones que viuen situacions de violència sexual i el GAV (MMEE)	
Nivell d'intervenció	Atenció
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Establir una via directa (mitjançant correu electrònic) entre els Punts Liles i altres serveis d'atenció directa i el GAV pel traspàs d'informació de casos. - Evitar processos de revictimització en les persones que viuen violència sexual. - Oferir atenció especialitzada a les persones que viuen situacions de violència. - Millorar la qualitat de l'atenció a les persones que viuen situacions de violència sexual. - Assessorar a les persones que viuen una situació de violència.
Públic diana	Persones que viuen situacions de violència sexual o lgtbifòbica.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Especificar en els protocols dels diferents serveis d'atenció directa aquesta via d'accés directa al GAV.
Agents implicats	Punt Lila, serveis sanitaris, SIAD, SAI, Grup d'Atenció a la Víctima (MMEE).
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de derivacions dels serveis d'atenció directa al GAV.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

1.2.4. Línia 4: Construcció d'espais d'oci amb mirada feminista

Acció 4.1:	Demandar l'adhesió al Protocol als diferents municipis de la comarca.
Nivell d'intervenció	Prevenició, detecció, atenció i recuperació.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Implicar als diferents municipis de la comarca en lluita contra les violències sexuals i lgtbifòbiques. - Establir mesures als espais públics d'oci per l'abordatge de les violències masclistes. - Sensibilitzar a la ciutadania sobre la realitat de les violències sexuals i lgtbifòbiques.
Públic diana	Alcaldies i regidories dels diferents municipis de la comarca.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Presentació del protocol als diferents governs municipals de la comarca al Ple d'alcaldes. - Establir un mecanisme per oficialitzar l'adhesió dels diferents municipis.
Agents implicats	Consell Comarcal del Ripollès, Consorci de Benestar Social del Ripollès, ajuntaments dels municipis del Ripollès.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Realització de la presentació del protocol als diferents municipis. - Número d'adhesions al Protocol. - Implementacions efectives del Protocol als espais d'oci de la comarca.
Nivell de prioritat	Curt termini (entre el 2020 i el 2021).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 4.2: Assessorament a les regidories dels diferents municipis de la comarca per la construcció d'espais d'oci amb perspectiva de gènere.	
Nivell d'intervenció	Prevenició.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Incloure la perspectiva de gènere a la planificació d'esdeveniments culturals, en aspectes com: senyalètica, programació, mobilitat, campanyes, etc. - Iniciar un procés de transformació de les tradicions més ancorades a valors masculistes amb les diferents administracions dels municipis de la comarca.
Públic diana	Regidories i personal tècnic de cultura i festes dels diferents municipis de la comarca.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Disposar d'una persona referent per realitzar l'assessorament als diferents municipis. - Establir unes bases per l'assessorament amb perspectiva de gènere als diferents municipis. - Identificar els diferents actes culturals tradicionals que s'associen a una cultura masculista al territori.
Agents implicats	Consell Comarcal del Ripollès, Consorci de Benestar Social del Ripollès, ajuntaments de la comarca, tècnics/es de cultura de les diferents administracions.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'assessoraments realitzats. - Diversitats dels assessoraments realitzats. - Grau d'incidència en la programació dels diferents esdeveniments d'oci.

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Acció 4.3:	Garantir la presència de dones i persones no cisheteronormatives en al menys la meitat de la contractació pública en esdeveniments d'oci.
Nivell d'intervenció	Prevenció.
Objectius que persegueix	<ul style="list-style-type: none"> - Promoure l'art creat per dones i persones no cisheteronormatives. - Evitar la perpetuació de discursos masclistes als escenaris dels esdeveniments festius. - Garantir el compliment de la <i>Llei 17/2015 de 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre homes i dones</i>, article 11.2 en relació a la concessió d'ajuts públics tenint en compte la perspectiva de gènere.
Públic diana	Comissions de festes dels diferents municipis, àrees de cultura i festes de les diferents administracions, teixit associatiu de la comarca.
Principals tasques per la seva execució	<ul style="list-style-type: none"> - Lligar aquesta acció a les formacions a entitats. - Sensibilitzar als diferents agents organitzadors d'esdeveniments d'oci sobre la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere en la programació d'esdeveniments.
Agents implicats	Consorci de Benestar Social del Ripollès, ajuntaments de la comarca, tècnics/es de cultura de les diferents administracions, comissions de festes.
Indicadors de seguiment i resultat	<ul style="list-style-type: none"> - Taxa de dones contractades per l'organització d'esdeveniments d'oci per festivitat i per any.
Nivell de prioritat	Mig termini (2022)

NO REQUEREIX
SIGNATURES

2. Protocol d'actuació per casos de violència sexual als espais públics d'oci

2.1. Abast del protocol

Aquest protocol està pensat per la seva adaptabilitat als diferents espais públics d'oci de la comarca del Ripollès. Així, és un document marc que serveix de referència als diferents municipis i esdeveniments del territori a l'hora d'engegar accions per l'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques. Per tant, i tenint en compte els espais apuntats a la diagnosi prèvia a aquesta acció, els espais als quals ha de donar cobertura són:

- Festes majors dels diferents municipis.
- Festes populars de la comarca, com el Carnaval.
- Esdeveniments d'iniciativa privada en col·laboració amb l'administració pública.

A més, és un document que es donarà a conèixer als diferents espais d'oci de gestió privada, per tal que els serveixi com a eina base a l'hora d'elaborar els seus propis protocols d'actuació.

2.2. Principis del protocol

A continuació es detallen els principis sobre els quals es fonamenta aquest protocol i sobre els quals han d'actuar totes les persones implicades en la seva execució:

- Les dones i persones LGTBI+ tenen **dret a sentir-se lliures** de por i inseguretat per la seva condició de gènere a qualsevol espai públic del municipi.
- Tota la **societat és corresponsable** d'abordar les violències sexuals, en tant que és una problemàtica col·lectiva i que afecta a tothom.
- En els casos de violència sexual es donarà **atenció prioritària a la persona agredida**.
- L'administració mostrarà en tots els casos, de manera manifesta, el seu **rebuig a qualsevol forma d'agressió** masclista que es pugui produir al municipi i/o comarca.
- En tots els casos, els diferents agents implicats en aquest protocol vetllaran perquè **no es culpabilitzi a les persones agredides**. Això implica no qüestionar la seva conducta, aparença o relat.
- Tots els casos es tractaran amb la **màxima confidencialitat**, preservant per sobre de tot la identitat de les persones agredides sempre que així ho desitgin.
- Sempre es respectarà la **voluntat de les persones agredides** a l'hora de dirigir l'abordatge del seu cas, tot tenint en compte els límits legals existents.
- Davant de qualsevol situació d'agressió, els serveis implicats en el protocol actuaran amb la **màxima celeritat** sense que això vagi en detriment en la qualitat de la seva actuació.
- La **sensibilitat, el bon tracte i la cura** seran els trets identitaris en l'atenció de casos de violències sexuals.

2.3. Rol dels diferents agents

En aquest apartat es descriuen les diferents figures que s'han inclòs en aquest protocol, tot tenint en compte les diferents conclusions que es desprenen de la diagnosi i l'abast de l'eina d'actuació. Així mateix, el protocol distingeix dos moments en els quals una persona pot activar els diferents circuits: quan es troba en el mateix espai d'oci i acudeix a algun dels diferents serveis disponibles per aquests casos; o bé fora de l'espai d'oci, on la persona pot acudir a recursos permanents que es contemplen dins dels circuits d'abordatge de les violències sexuals i lgtbifòbiques.

2.3.1. Agents presents als espais d'oci

Personal de les barres d'esdeveniments públics

Nivell d'intervenció:	Prevenició, detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Informar a les persones assistents de l'esdeveniment sobre la existència del protocol. - Mostrar en un espai visible de la barra l'adhesió a la campanya/protocol per tal que les persones assistents sàpiguen que hi poden acudir. - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol, abans, durant i després de l'inici de l'esdeveniment. - Fer una primera atenció a les persones que es dirigeixin cap a elles reportant una agressió, buscant un espai de seguretat i preservant a la persona de cap perill, abans de fer cap derivació que estableixi el circuit. - Derivar els diferents casos d'agressió segons el circuit establert (cossos de seguretat, punt lila, etc.).
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament a les barres de l'esdeveniment. Un cop allà preguntar si hi ha alguna persona responsable del protocol.

Cossos de seguretat privada

Nivell d'intervenció:	Detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol, abans, durant i després de l'inici de l'esdeveniment. - Informar de l'existència del protocol a aquelles persones que puguin estar vivint una situació d'assetjament o agressió. - Emetre les diligències que es precisin en cas d'engegar processos administratius contra la persona/es que han agredit. - Actuar contra la persona agressora en cas que hi hagi ús de violència física o s'hagi de fer fora a algú d'un espai festiu. - Fer una primera atenció a les persones que es dirigeixin cap a elles reportant una agressió. - Derivar els diferents casos d'agressió segons el circuit establert.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament al personal de seguretat privada

Personal de control d'accessos

Nivell d'intervenció:	Detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol, abans, durant i després de l'inici de l'esdeveniment. - Informar de l'existència del protocol a aquelles persones que puguin estar vivint una situació d'assetjament o agressió. - Fer una primera atenció a les persones que es dirigeixen cap a elles reportant una agressió. - Derivar els diferents casos d'agressió segons el circuit establert.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament al personal responsable de l'accés a l'espai festiu.

Personal tècnic de l'ajuntament que participa de l'organització dels esdeveniments (tècniques de cultura, joventut, igualtat, etc.)

Nivell d'intervenció:	Seguiment dels diferents nivells
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Vetllar per la coordinació dels diferents agents implicats en el desenvolupament del protocol. - Vetllar perquè els diferents casos detectats segueixin el circuit i les premisses pactades. - Fer un seguiment de l'actuació desplegada pels equips de professionals del Punt Lila (en cas que n'hi hagi). - Fer una valoració global de la sensibilització feta, així com també dels diferents incidents detectats.

Policies Locals dels municipis

Nivell d'intervenció:	Detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Atendre a les persones que es dirigeixen cap a elles reportant una agressió. - Informar dels drets que les persones agredides tenen davant la casuística presentada. - Informar dels procediments i recursos existents a les persones agredides. - Derivar el cas al Punt Lila per ampliar informació de les opcions existents així com per fer un acompanyament emocional de la persona agredida. - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol, abans, durant i després de l'inici de l'esdeveniment. - Procedir a la identificació i /o detenció de la/les persones agressores en cas que les circumstàncies ho requereixin. - Derivar el cas als cossos de Mossos d'Esquadra, fent especial menció al Grup d'Atenció a la Victima, quan la situació ho requereixi. - Informar a les persones corresponents de l'Ajuntament, i al personal del Punt Lila, del nombre y característiques de les situacions de violència sexual ateses.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament als cossos de policia local presents a l'esdeveniment, a través del telèfon 112 o a la comissaria més propera.

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Serveis sanitaris

Nivell d'intervenció:	Atenció
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Informar dels procediments i recursos existents a les persones agredides. - Atendre a les persones que es dirigeixin cap a elles reportant una agressió. - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol. - Oferir acompanyament emocional per part del personal del Punt Lila. - Traslladar a l'hospital de referència a les persones víctimes d'agressió que ho requereixin. - Informar a les persones corresponents de l'Ajuntament, i al personal del Punt Lila, del nombre y característiques de les situacions de violència sexual ateses.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament a l'ambulància present a l'esdeveniment, a través del telèfon 112, dirigint-se al Centre d'Atenció Primària més proper o a l'Hospital de Campdevàdol(C/Gombren, 20 Campdevàdol).

Punt Lila

Nivell d'intervenció:	Prevenició, detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Realitzar accions de sensibilització vers les violències sexuals i lgtbifòbiques als espais d'oci. - Informar a la ciutadania de l'existència del Protocol. - Observar l'espai d'actuació per tal de detectar possibles conductes masclistes o situacions de violència. - Atendre a les persones que es dirigeixin cap a elles reportant una agressió. - Oferir acompanyament emocional en tot moment a les persones víctimes d'agressions. - Oferir acompanyament a comissaria per interposar denúncia o a l'hospital en cas que la persona agredida així ho desitgi. - Coordinar-se amb les diferents persones i agents que formen part del protocol, abans, durant i després de l'inici de l'esdeveniment. - Planificar rutes a l'entorn d'oci nocturn per la detecció de casos (pel cas d'agents itinerants). - Informar al personal de l'Ajuntament sobre els esdeveniments més rellevants en el transcurs de la seva acció. - Registrar els diferents casos d'agressió reportats. - Informar dels drets que les persones agredides tenen davant la casuística presentada. - Informar dels procediments i recursos existents a les persones agredides.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament al punt lila o bé informant al personal de l'organització de l'esdeveniment en cas que el punt lila sigui mòbil (agents itinerants).

NO REQUEREIX
SIGNATURES

Personal de suport del Punt Lila (persones voluntàries o persones de referència)

Nivell d'intervenció:	Prevenició, detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Fer una primera atenció a les persones que es dirigeixin cap a elles reportant una agressió. - Derivar els diferents casos d'agressió al Punt Lila o servei de referència. - Informar a la ciutadania de l'existència del Protocol. - Registrar els diferents casos d'agressió reportats en cas que no hi hagi Punt Lila. - Informar al personal de l'Ajuntament sobre els esdeveniments més rellevants en el transcurs de la seva acció en cas que no hi hagi Punt Lila. - Oferir acompanyament emocional en tot moment a les persones víctimes d'agressions.
Accessibilitat al servei:	La via de contacte serà dirigint-se físicament a alguna de les persones voluntàries o de referència, que portaran algun distintiu per tal que se les pugui identificar.

2.3.2. Agents externs a l'espai d'oci**SIAD / SAI**

Nivell d'intervenció:	Prevenició, detecció, atenció i recuperació.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Oferir atenció individual integral per l'abordatge de casos de violència masclista i lgtbifòbica. - Oferir atenció psicològica a les persones que han viscut una situació d'agressió. - Oferir assessorament legal a les persones que han viscut una situació d'agressió. - Coordinar-se amb el conjunt de serveis del territori per oferir un servei integral a les persones víctimes d'agressions. - Derivar als casos atesos a altres serveis que es considerin oportuns.
Accessibilitat al servei:	La forma d'adreçar-se al SIAD/SAI és per la via presencial al Consorci de Benestar Social del Ripollès, al carrer Progrés 22 de Ripoll en horari de 8-14.30h, o bé, de manera no presencial a través dels telèfons 972 71 58 39 o 689 345 813, o als correus electrònics dones1@ripolles.cat (SIAD) o lgtb@ripolles.cat (SAI).

Mossos d'Esquadra

Nivell d'intervenció:	Prevenició, detecció, atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Assessorar a altres agents del protocol sobre el funcionament del protocol intent a través del GAV. - Assessorar legalment a les persones que viuen situacions de violència sexual a través del GAV. - Coordinar-se amb el conjunt de serveis del territori per oferir un servei integral a les persones víctimes d'agressions. - Iniciar tràmits judicials en cas de denúncia. - Realitzar les investigacions oportunes per l'encausament dels agressors. - Derivar als casos atesos a altres serveis que es considerin oportuns.
Accessibilitat al servei:	Presencialment a la comissaria de Mossos d'Esquadra del carrer Pla d'Ordina s/n de Ripoll o a través del telèfon 972 541 750. Per contactar al Grup d'Atenció a la Víctima es farà a través del correu itog6410@gencat.cat o el telèfon 972 702 798.

Serveis sanitaris

Nivell d'intervenció:	Detecció i atenció.
Tasques a desenvolupar en el marc del protocol:	<ul style="list-style-type: none"> - Realitzar les proves forenses que es precisin per demostrar els casos de violència sexual en cas que així ho desitgi la persona agredida. - Coordinar-se amb el conjunt de serveis del territori per oferir un servei integral a les persones víctimes d'agressions. - Derivar als casos atesos a altres serveis que es considerin oportuns.
Accessibilitat al servei:	Servei d'Urgències del l'Hospital de Campdevànol (carrer Gombren, 20 Ripoll), o a la unitat de l'ASSIR (Assistència a la Salut Sexual i Reproductiva) del CAP Ripollès (carrer Macià Bonaplata, 8 Ripoll).

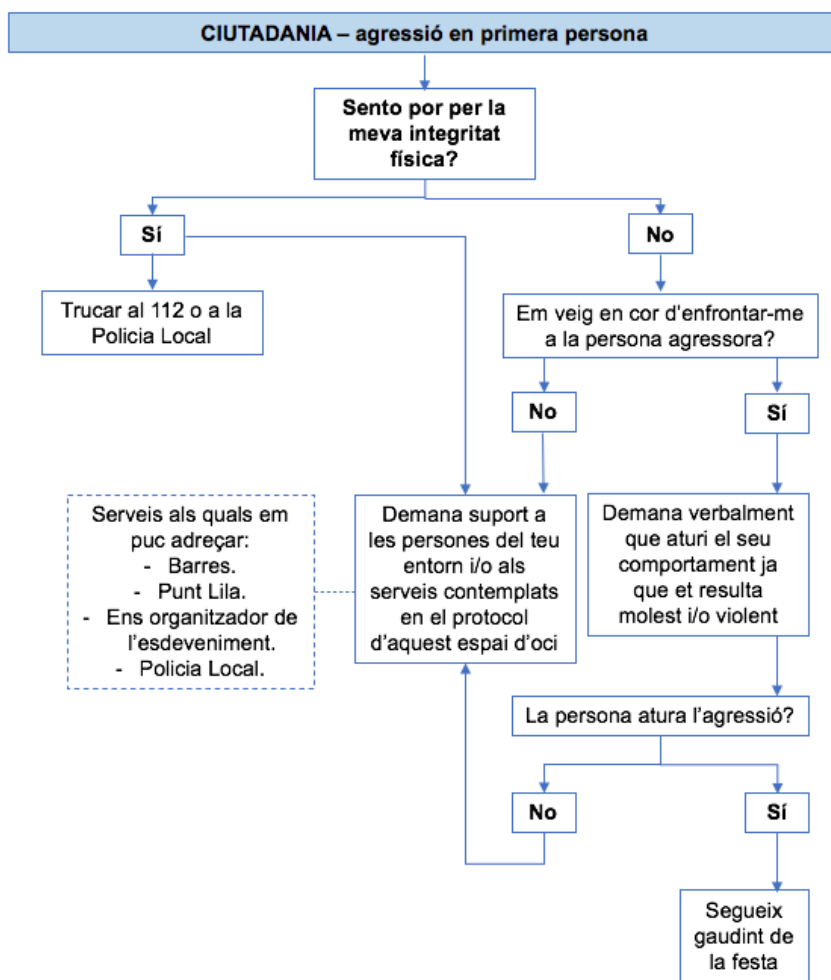
2.4. Circuits d'actuació.

A continuació es mostren les indicacions genèriques que s'han de seguir en cas de d'agressió sexual en un espai públic d'oci. Els diferents algorismes que es mostren a continuació poden ser adaptats a la realitat de cada territori de la comarca, tot especificant de manera concreta els serveis disponibles en el seu municipi. A més, aquests són compatibles i complementaris amb altres ja en funcionament com és el *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en els entorns d'oci*, del Departament d'Interior (Generalitat de Catalunya).

2.4.1. Indicacions pel conjunt de la ciutadania

a) *En cas de viure una agressió en primera persona.*

Algorisme 1. Ciutadania en cas de viure una agressió.

En cas de viure una agressió sexual o lgtbifòbica cal que la persona sigui coneixedora dels seus drets, que són:

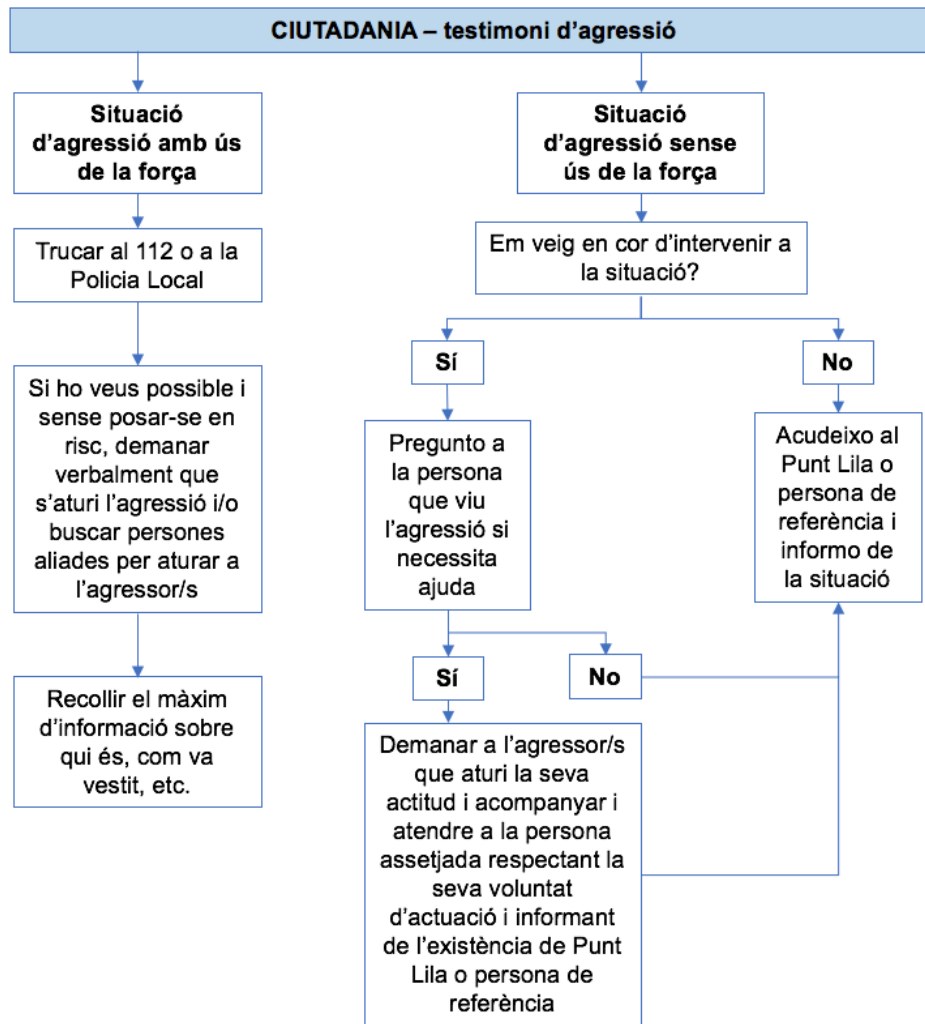
- Rebre una informació objectiva i veraç per part dels serveis especialitzats en atenció de casos de violència masclista i sexual.
- Disposar d'assessorament jurídic gratuït a través del SIAD / SAI en tot el procés judicial i de l'advocacia del Grup d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra, així com també d'un traductor/a en cas que sigui necessari.
- Rebre atenció psicològica especialitzada d'emergència a través de l'Hospital de Campdevànol o del Grup d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra.
- Disposar atenció psicològica especialitzada a través del SIAD / SAI.
- A interposar una denúncia contra l'agressor/s si així ho desitja, tant per la via penal com per l'administrativa. La persona ha de disposar del temps que sigui necessari per iniciar aquest tràmit. Per tant, a l'hora de seguir aquesta estratègia no cal que sigui immediatament després de l'agressió.
- Rebre atenció mèdica en qualsevol moment. Quan aquesta atenció es fa immediatament després de l'agressió és per deixar constància de proves forenses que recolzin la seva causa.
- Ser tractada amb respecte en tot moment, sense que es posi en qüestió en cap moment la seva actitud, aparença o relat dels fets.

NO REQUEREIX
SIGNATURES

b) En cas de ser testimoni d'una agressió.

Algorisme 2. Ciutadania testimoni d'una agressió.

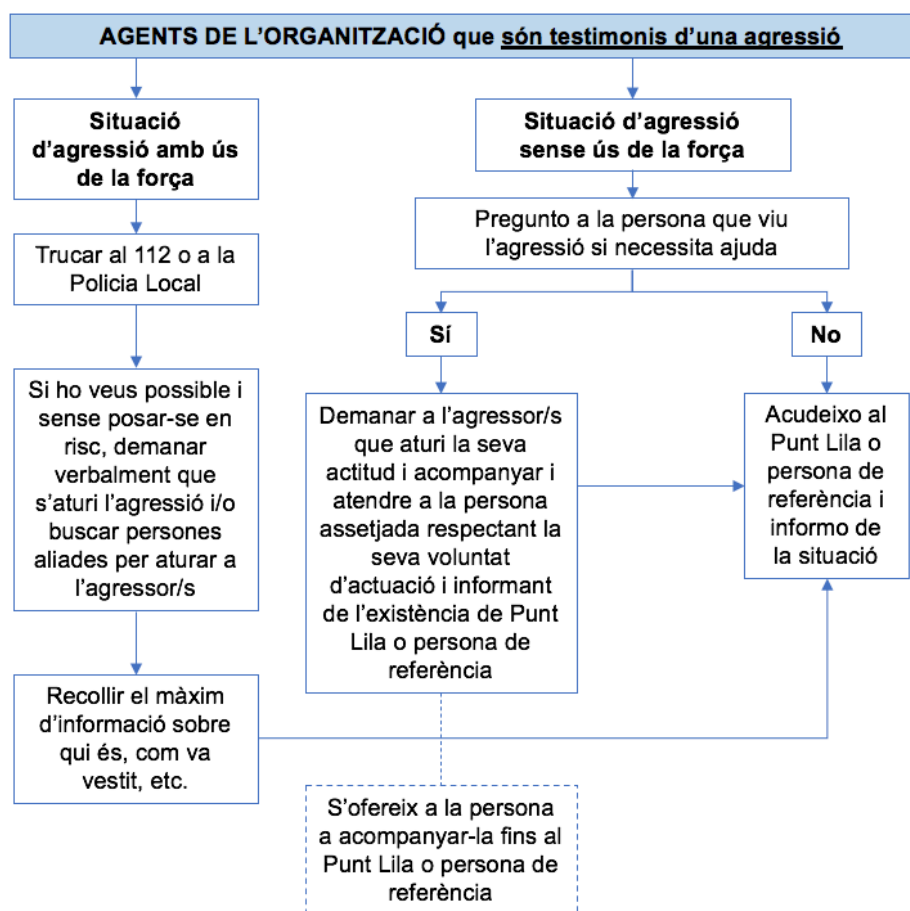
NO REQUEREIX
SIGNATURES

2.4.2. Indicacions per agents que formen part de l'organització de l'esdeveniment (barres, tècniques, voluntariat del Punt Lila i control d'accessos)

a) En cas de ser testimonis d'una agressió

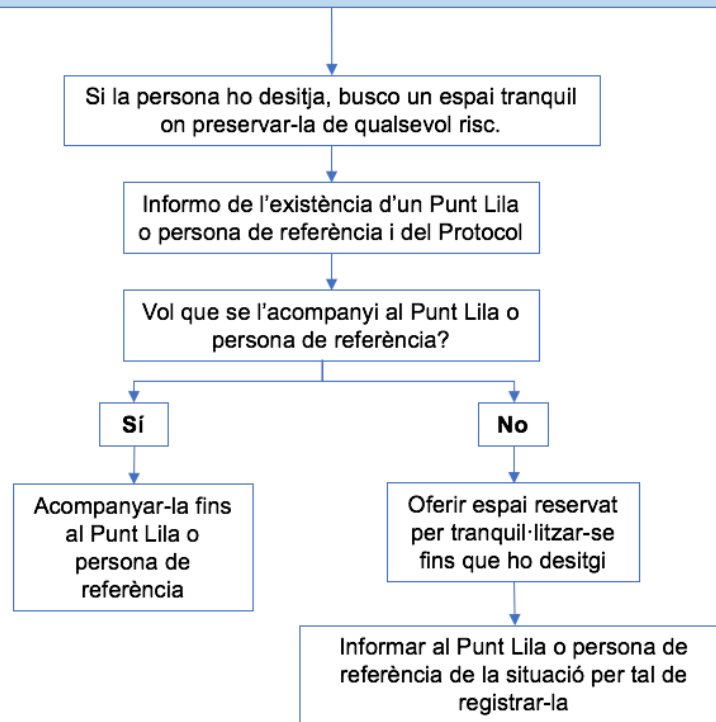
Algorisme 3. Agents de l'organització testimonis d'agressió.

b) *En cas de rebre una persona que ha viscut una agressió*

Algoritme 4. Agents de l'organització que reben un cas d'agressió.

AGENTS DE L'ORGANITZACIÓ als quals s'acudeix reportant una agressió.

2.4.3. Indicacions pel personal professional dels Punts Liles

a) *Indicacions genèriques*

- Quan s'hagi de derivar a una persona a Mossos d'Esquadra per interposar denúncia, la persona responsable del punt lila es posarà en contacte per correu electrònic amb el GAV exposant els fets ocorreguts per tal d'evitar a la víctima la repetició constant del relat. L'adreça de correu a la qual s'haurà de dirigir és: itog@gencat.cat
- A l'hora d'interposar una denúncia pot ser d'utilitat per obtenir una resolució positiva comptar amb testimonis de l'agressió (en cas que hi hagi).
- En el moment de recomanar a qualsevol persona que, per les seves circumstàncies, acudeixi al SIAD, el SAI o Serveis socials, la persona responsable del Punt Lila informará als serveis citats de la derivació aconsellada.
- En cas de trasllat a hospital, la persona responsable del punt lila informará a l'Hospital de Campdevàdol del procediment per tal que des d'aquí s'avisi al servei de psicologia

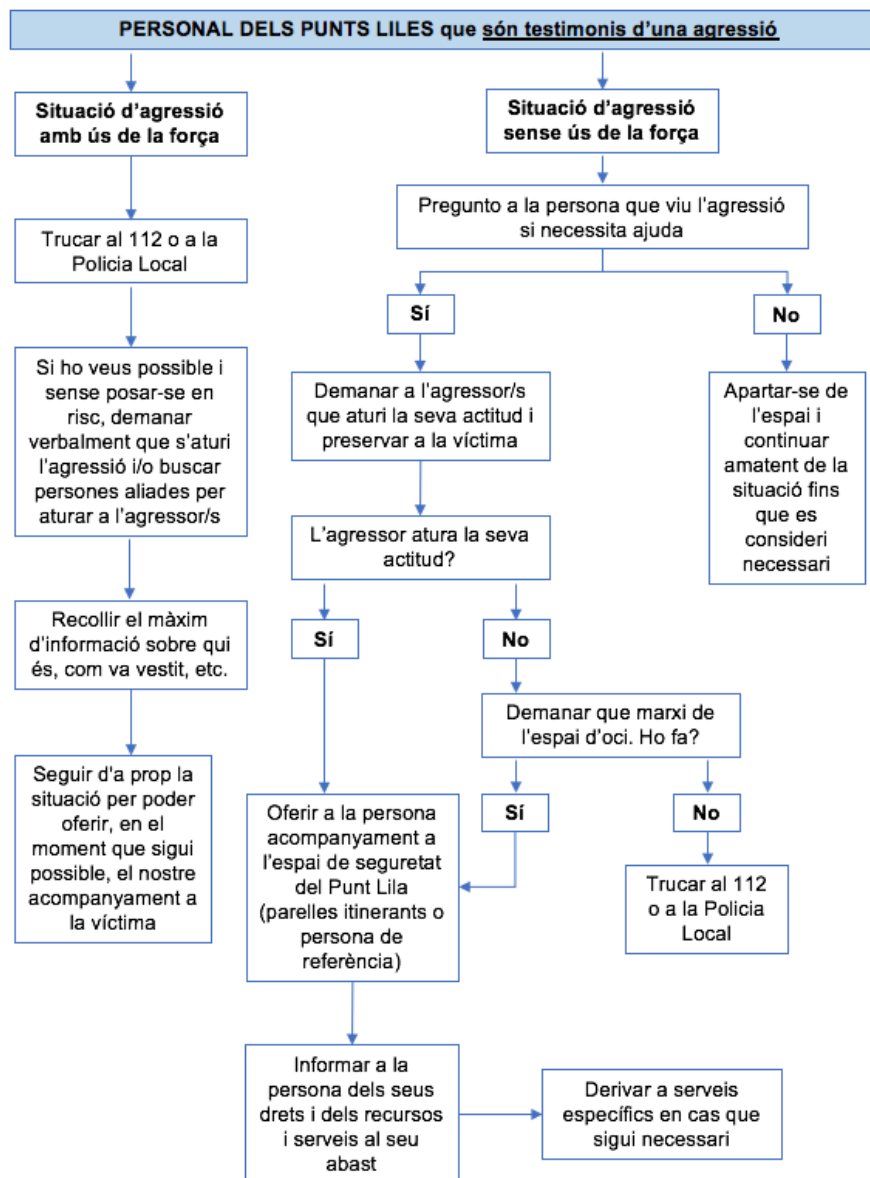

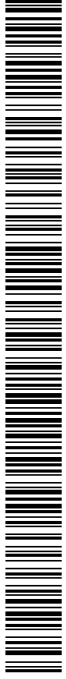
d'emergències disponible per aquests casos a Girona. A l'Hospital se li farà una exploració per part del servei de ginecologia i personal forense a l'hora de recollir proves objectives sobre els fets ocorreguts.

- En cas d'atendre persones menors d'edat caldrà informar-les sobre l'actuació d'ofici que s'exercirà sobre elles a l'hora d'acudir a Mossos d'Esquadra o al SIAD en cas d'existir un delictes d'agressió. Així, mateix, se la informarà de quins serveis estan al seu abast per poder fer un seguiment del seu procés en cas de no voler interposar una denúncia.

b) En cas de ser testimonis d'una agressió

Algoritme 5. Personal dels punts liles testimonis d'agressió.

c) *En cas de rebre una persona que ha viscut una agressió*

Algorisme 6. Personal dels punts liles que reben un cas d'agressió.

PERSONAL DELS PUNTS LILES a les quals s'acudeix reportant una agressió.Pel cas de parelles itinerants o persones referents, oferir acompanyament fins al Punt Lila o fer-lo *in situ* (buscar un espai reservat).

Escollir el relat de la persona agredida

Recollir el màxim d'informació sobre l'agressor/s

Preguntar si es vol que es convidi a marxar de l'espai d'oci a l'agressor en cas d'identificar-lo

Informar a la persona dels seus drets i dels recursos i serveis al seu abast

Derivar a serveis específics en cas que sigui necessari

2.4.4. Indicacions pels cossos de seguretat i serveis sanitaris

Aquest protocol contempla la complementarietat amb el *Protocol de seguretat contra les violències sexuals en els entorns d'oci* del Departament d'Interior, on allà es descriuen els circuits i rols a portar a terme en casos d'agressió sexual tant pels agents de seguretat pública, com pels agents de seguretat privada, sobre els quals en tenen competència. De la mateixa manera, els serveis sanitaris d'emergència actuen en base als seus propis protocols a l'hora d'atendre a una persona a un espai públic. Tanmateix, en aquest document es vol deixar constància que:

- Resulta recomanable comptar amb les persones professionals dels punts liles per acompanyar emocionalment a les persones que han viscut una agressió, independentment de la seva condició (circumstancial, d'edat, gènere, origen, etc.).
- Resulta recomanable demanar a les professionals dels punts liles acompanyar físicament a les persones que han viscut una agressió al trasllat a comissaria o a l'hospital, en cas que les circumstàncies ho exigixin.

Codi Segur de Verificació: 8c59cdbc-6c54-494b-aa11-dabdee2fc32c
Origen: Administració
Identificador document original: ES_L01171674_2020_10022914
Data d'impressió: 17/10/2023 13:27:40
Pàgina 67 de 69

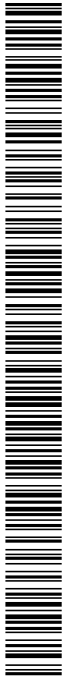
SIGNATURES
Cap signatura aplicada

- Pel cas dels cossos de seguretat públics i els serveis sanitaris, es recomana que, en cas de detectar un cas d'agressió, es derivi el cas amb la màxima celeritat al Grup d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra.
- Resulta indispensable per la recuperació dels traumes psicològics que viuen les persones agredides sexualment evitar al màxim els processos de revictimització de les mateixes que es poden produir mitjançant algunes pràctiques com: la demanda reiterada de l'explicació de la situació viscuda, el qüestionant del relat exposat o de les circumstàncies en les que s'ha donat l'agressió. En cas de dubte a l'hora de gestionar aquest tipus de situacions consultar amb personal qualificat.

NO REQUEREIX
SIGNATURES

ANNEX

1. Glossari de conceptes

Androcentrisme: visió del món que situa a l'home, la seva mirada i interessos, en el centre d'atenció, i que comporta el silenciament, omissió o invisibilització de les dones.

Cis / cisgènere: persona que té una identitat de gènere concordant amb el seu sexe biològic.

Consentiment: acord verbal que estableix que les parts involucrades en una relació sexual ho fan a gust, de manera sana, conscient i sense coaccions.

Feminisme: moviment social i intel·lectual de presa de consciència de la dominació i opressió del sistema patriarcal, i que té com a objectiu transformar la societat des de l'acció.

Gènere: construcció social i cultural, que defineix les diferents característiques emocionals, afectives, conductuals i intel·lectuals, que cada societat assigna com a propis i naturals dels homes i les dones. El gènere no té perquè tenir correspondència amb el sexe. Així jo em puc sentir dona, mentre que el meu sexe pot ser masculí.

Heteronormativitat: imposició del model heterosexual com acceptable, per sobre dels altres, en tots els àmbits de relació, tant públics com privats.

Immobilitat tònica: resposta cerebral involuntària que tenen moltes persones davant la por. És una estratègia bàsica de defensa en la qual disminueix la nostra capacitat de raonament i només actuem per reflexes i hàbits, quedant paralitzades i sense la possibilitat de lluitar ni demanar socors. Aquesta reacció afecta a la memòria, donant peu a relats confusos o desordenats sobre els fets ocorreguts. Un estudi del 2017 publicat a la revista *Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica* va determinar que el 70% de les víctimes d'agressió sexual que arribaven a un centre d'emergències d'Estocolm havien experimentat aquesta paràlisi, i un 48% ho va fer en grau extrem.

Interseccionalitat: marc per explorar la dinàmica entre identitats coexistents i sistemes connectats d'opressió. D'aquesta manera, les opressions de la societat (racisme, sexisme, classisme, homofòbia, etc.) no actuen de manera independent, sinó que són formes d'exclusió que estan interrelacionades i no es poden analitzar per separat. Concepte creat per Kimberlé Crenshaw al 1989.

Purplewashing o pinkwashing (LGTBI+): estratègies de control de l'opinió pública o d'instrumentalització política que fan algunes administracions, empreses o organitzacions a través de polítiques d'igualtat o de diversitat LGTBI per la neteja de la seva imatge.

Revictimització (o victimització secundària): maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situació de violència masclista com a conseqüència directa o indirecta dels déficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables de la seva atenció, i també per les actuacions desencertades provinents d'altres agents implicats.

Sexe: condició biològica determinada naturalment a les persones en el moment de néixer que categoritza a les persones en funció dels òrgans sexuals que té. Per exemple, ets de sexe femení si neixes amb un aparell genital femení (ovaris, vagina, úter, etc.).

Sexisme: divisió de les persones en base al seu sexe i assignació de rols i normes segons aquesta divisió. El sexisme subordina a les dones i exclou a totes les persones que, amb la seva aparença física i/o identitat, s'emmarquen fora de les normes del gènere.

2. Consideracions a l'hora d'elaborar una estratègia comunicativa pel protocol

En cas que les administracions siguin coneixedores de situacions de violència sexual i Igtbifòbica cal que se segueixin algunes premisses importants a l'hora de comunicar-ho públicament. Per això existeixen agències i entitats especialitzades⁷ que assessoren en aquesta labor, no obstant, aquí es puntualitzen algunes consideracions rellevants:

- És important tractar la violència sexual com una vulneració dels drets humans i un atemptat contra la llibertat de les dones.
- Presentar les violències sexuals com a fenomen estructural que afecta a tota la societat, lluny de ser un problema d'uns pocs homes amb problemàtiques de salut mental o un fet extraordinari puntual.
- Cal respectar l'anonimat i la confidencialitat de les persones agredides sempre que així ho desitgin.
- Es recomana presentar les dades tenint en compte la individualitat de les persones que viuen agressions, més enllà de les estadístiques.
- S'insta a emprar una terminologia coincident amb el protocol que eviti la banalització, la frivolitització i els estereotips lligats a la cultura patriarcal i el masclisme.
- Cal evitar el sensacionalisme a través de detalls morboses de les agressions que no tenen cap tipus d'interès informatiu, vulneren la intimitat de les víctimes i les presenten com a objectes d'agressió.
- Evitar els eufemismes i les fórmules condicionals que resten autoritat i credibilitat al relat de les persones agredides.
- No difuminar la responsabilitat dels agressors focalitzant la responsabilitat en factors externs (famílies, administracions, etc.) ni en les circumstàncies particulars en els que es van donar l'agressió (consum de drogues, espai en el qual es van produir els fets, relació sexo-afectiva entre víctima i agressor, etc.).
- Informar dels recursos i eines (com el protocol) per l'abordatge d'aquest tipus de situacions als espais públics d'oci.

⁷ Aadas, Almena Cooperativa feminista (2018): [Dones valentes. Agents d'una nova informació sobre les agressions sexuals](#). Institut Català de les Dones i Ajuntament de Barcelona.

